JURNALUL®

Săptămînal de science-fiction ■ 16 pagini ■ 75 lei

Nr.46

Premiul Convenţiei Naţionale de S.F.

S.F.

Cristian Lăzărescu

Samuel R Delany

Darius Luca

Mircea Naidin

Fandom News

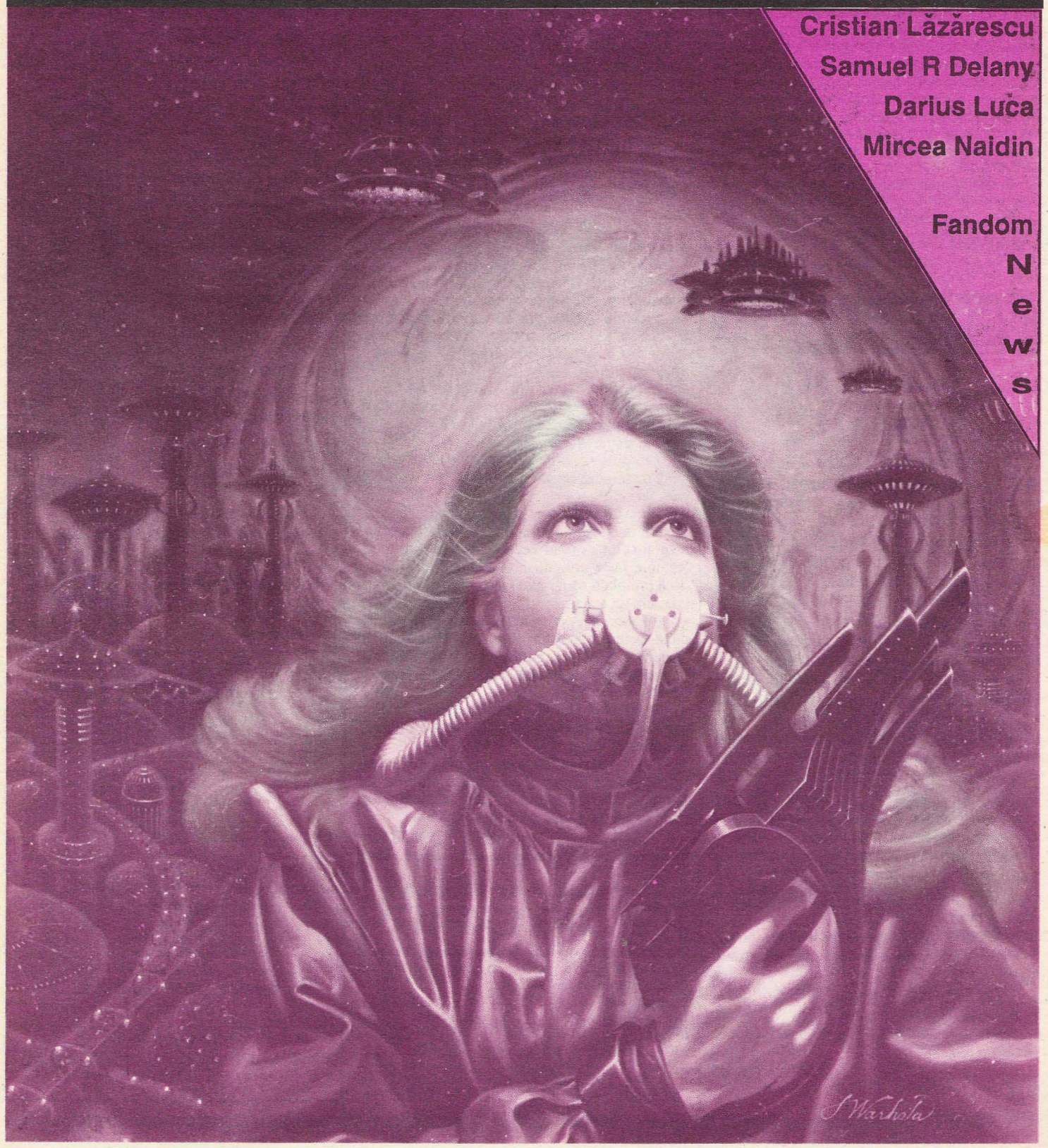

FANDOMNEWS

● Într-un număr trecut vă spuneam de fanzinul **Ansible**, editat în Anglia de David Langford. Nu este vorba doar de un simplu infzin, ca multe altele care există, acesta fiind cîştigătorul premiului Hugo în anul 1987 (sau '86?). Iată că am primit şi ultimele două numere ale lui **Ansible**: 73 şi 74.

● Pe la noi, toamna se numără bobocii, la alţii se acordă premii, iată unul care ne interesează direct: **Bram Stoker Award.** De ce? Pentru că acest scoţian a reuşit să ne facă atît de cunoscuţi în lume, încît toţi cred că şi acum stăm cu funia de usturoi în faţa uşii, pentru a alunga vampirii. Anul acesta, acest premiu a fost acordat scriitorului american Thomas Montelone pentru romanul **Blood of the Lamb.**

● John Brunner se afla într-o situaţie financiară delicată. *Din acest motiv este obligat să se* mute împreună cu soţia sa, chinezoaica Liyi, din luxosul Sooth Pertherton probabil într-un cartier din Bringhton.

● Alte premii. **Campbell memorial Award** (novel): „Brother to Dragons", de Charles Sheffield. **Sturgeon Memorial Award** (short): „This Year's Class Picture", de Dan Simmons.

Nicolae ARITON

VESTI – vESTI

Întîlnirile SF ale anului 1994:

● **VIBRAPHONE:** 4-6 th February, Oak Hotel, Brigthon, UK. Contact: Vibraphone, „Minas Istarion", 2 Duncan Close, London Road, Bromley, London BR 1 3 SG, UK.

● **Sou'wester:** 1-4 April, Liverpool, UK. (Eastercon). Contact: 3 West Shrubbery, Redland, Bristol BS6 6SZ, UK.

● **COMEBACK-CON:** 30 Apr.-1 Mav. Antwerp, Belgium (Beneluxcon '94). Contact: Alfons J. Naes, Zankdapelweg 18, B-2200 Noordderwijk, Belgium (tel. 014/261445).

● **EUROCON '94:** 26-29 MAY, Timişoara, Romania. Contact: Tudor Beşuan, 11-13, Take Ionescu Bvd., 1900, Timişoara, Romania.

● **HAMBURG FANTASTIC:** 3-5 June, Hamburg, Germany. Contact: Achim Sturm, Woltersburger Muhlenweg 10, DW-3110 Uelzen 5 FRG.

● **7th SF days NRW:** 1st weekend in July, Dusseldorf, Germany. Contact: Heinrich Sporck, Am Sonnenberg 38, W-46300 Bochum 5 FRG.

● **MUTATION:** 1st weekend in July, Teplice, Czech Republic (Parcon '94). Contact: Frantisek Hlous, SFK Duna, Leninova 233, 41731, Teplice-Novosedlice, Czech Republic.

● **WINCON:** 29-31 July, Winchester. Contact: Wincon, 12 Crowsbury Close, Emsworth, Hants PO10 7TS, UK.

● **21 French National SF Con:** 1-3 September, Sophia-Antipolis, France. Contact: Frederic Cesari, 2 Chemin du Tuvere, F-006560 Valbonne, France.

CRON Nr. 24

HOROSCOP

Berbec – săptămînă (radio)activă. O singură problemă, joi, moment în care 1/123 din dumneavoastră se revoltă: după durerile de cap de săptămîna trecută aveţi acum probleme cu capul sifonului din dotare. Revoltător!

Taur – pisica neagră ce v-a ieşit în cale încă de la începutul săptămînii, adică de luni, era de fapt o pisică albă, care s-a corentat la 380. Nu o luaţi deci în tragic: săptămîna dumneavoastră este bună, a ei însă nu!

Gemeni – nu jucaţi la loterie în această săptămînă. Posibile legături cu o balanţă, mai sigur balanţa de conturi. Aveţi însă grijă marţi la serviciu, nu vă creaţi inutil probleme de nerezolvat. Repetăm sfatul: „nu jucaţi la loto!"

Rac – Vă obsedează o idee: s-a descoperit o nouă planetă în sistemul nostru solar. Am înţeles că ceea ce vă atrage acolo este lipsa apei. Perfect! Cînd se vor face colonizări veţi fi primii.

Leu – în drumurile dumnevoastră din această săptămînă vă iese ceva ciudat în cale. S-ar putea să fie un asteroid mai nou..

Verificaţi - l poate este chiar Pluton. Dacă este el puteţi să-l daţi la 1 parte.

Fecioara – săptămîna aceasta inspiraţi, expiraţi şi respiraţi numai poezie. Costumul cel nou vă vine ca turnat. Noi însă ştim că, chiar aşa şi este, dar păstrăm discreţia.

Balanţa – în sfîrşit o săptămînă bună! Nebuloasa Crabului din Sirius vă influenţează pozitiv. Sînteţi vesel, binedispus şi înclinat să vă pierdeţi timpul. Nu însă şi banii.

Scorpion – nimic deosebit. O veste relativ bună duminică, conform teoremei $E = m \times c^2$, clar, da?

Săgetător – după ce aţi tras cu ochiul pe geamul de la bucătăria vecinilor de la 9 aîţa timp, este absolut normal ceea ce vi s-a întîmplat. Rămîne între noi, nu mai spunem la nimeni, dacă promiteţi că nu mai faceţi. Aveţi însă dreptate, era un marţian.

Capricorn – cum altfel vreţi să vă simţiţi după excesele acestui weekend? Prea multele „baterii" golite îşi spun acum cuvîntul. Simţiţi în gură un gust de bitum, şi nu sînteţi departe de adevăr.

Vărsător – sfatul nostru este nu, în niciun caz. Mai căutaţi. Sau mai aveţi răbdare, puţintică răbdare.

Peştii – săptămîna aceasta sînteţi melancolic. Aţi căzut în butoiul cu melancolie al lui Diogene. Care era plin cu apă de ploaie. De unde ploaie pe Lună, ne întrebăm şi noi.

Monica NICOLAU

Festivalul QUASAR

Program foarte încărcat la Iaşi; dezvăluim numai conferinţele lui Peter Leb, ale lui Florin Munteanu şi George Ceauşu. Se vor stabili regulile de decernare ale premiilor RomCon-ului 1994, se vor continua discuţiile despre *Lupta între generaţii* sub denumirea de *Pactul de neagresiune între generaţii*, şi se vor citi lucrările premiate, dacă participanţii vor binevoi să vină cu lucrări. Informaţii la o98/155758 G. Ceauşu

Sesiunea Helion 1993

In perioada 26-27noiembrie , clubul de anticipaţie al Casei Universitarilor organizează Sesiunea Helion 1993. Temele pentru acest an vor fi : I. Personajul feminin în literatura sf 2. Mitul Dracula şi utopia modernă 3.Limitele umanului în cyberpunk. Pentru cei care susţin conferinţe, clubul Helion suportă cheltuielile legate de transport, cazare şi masă. Durata unei comunicări va fi de max. lo minute. Aceleaşi gratuităţi vor fi pentru graficieni şi pentru aceela care susţin comunicări ştiinţifice.

Clubul Helion asigură contra cost cazare şi masă pentru cîte doi reprezentanţi din fiecare cenaclu la preţuri variind între 9000 şi l6000 lei pe zi/persoană.

Titlurile conferinţelor şi comunicărilor vor fi transmise organizatorilor, în scris , telegrafic sau prin fax pînă la data de l5 noiembrie ac.

Adrese de contact:

Cornel Secu - str Arieş, nr. 2o, tel o96/ 166068 136731

Cotizo Draia o96/l37oo8

Szasz Geza o96/132602

Propunerile pentru comunicările ştiinţifice sînt aşteptate pînă la data de 8 Noiembrie ac.

JURNALUL® S.F.

Editat de:

CORPORAŢIA INTACT PENTRU CULTURA ŞI ARTA

Colectivul de redacţie:

Adrian BĂNUŢĂ *(Redactor şef)*,
Număr realizat de:
Nicolae ARITON, Ionuţ BĂNUŢĂ,
George CEAUŞU, Dănuţ IVĂNESCU,
Cristian IONESCU, Monica NICOLAU
(Redactori)

Adresa redacţiei:

Şos. Bucureşti-Ploieşti 25-27; sector 1, Bucureşti tel. fax . 3.12.71.35;

File din istoria literaturii SF anglo-saxone

File din istoria literaturii SF anglo-saxone
File din istoria literaturii SF anglo-saxone

15. În martie 1930, un nou autor debutează în paginile magazinului **Amazing Stories**, John Stewart Williamson cu romanul **The Green Girl**. Autorul s-a născut la 29 aprilie 1908, în Arizona. Într-o zi din anul 1927, a cumpărat un număr din **Amazing Stories** în care era reeditat **The People of the Pit**, de Abraham Merritt. Acest lucru i-a marcat destinul întreaga viață. În curînd, începe să vîndă texte SF, fără a se mai opri pînă la moarte. Romanul **The Green Girl** începe cu ziua de 4 mai a anului 1999, cînd soarele dispare. Melvin Dane și socrul său se îmbarcă într-un aparat, invenția lor, care merge pe uscat, zboară în aer și se poate transforma și în submarin. Citind toate acestea, gîndul te duce la **Robur le Conquerant** a lui Jules Verne. Această mașină ajunge, în final, sub valurile Pacificului descoperind un oraș submarin locuit. Aici, Melvin Dane întîlnește o fată de o frumusețe extraordinară, puțin cam verde ce-i drept, care îi apăruse de mai multe ori în vis. Este Xerona, prințesa anticului oraș Lothar, cucerit și adus în starea de sclavie de către Lord of Flame, răul care amenință lumea subacvatică. Grație „omni-mobilului" său, Melvin Dane o salvează pe cea care o iubește, revenind la suprafață, unde soarele a răsărit din nou. Razele solare influențează pigmentația verde a pielii tinerei fete, care devine normală.

Rămînem tot sub influența culorii verzi cu romanul **The Ivy War**, semnat de Dr. Keller, apărut în anul 1930. Ivy înseamnă iedera, respectiv acea planta nevinovată, care în acest roman atacă oamenii și orașele. Bineînțeles, este vorba despre o specie mutant a iederei, dotată cu conștiință și capabilă să absoarbă prin rădăcini sîngele oamenilor și animalelor. Lupta se poartă inițial în zona unui mic oraș din Statele Unite, Yeastford, pentru ca apoi, utilizînd fluviul ca mijloc de locomoție, iedera să atace Phiiadelphia. Situația devine rapid dramatică deoarece nu mai poate fi folosit explozibilul, cum a fost utilizat în Yeastford, fără a pune în pericol viața a mii de oameni. Salvarea vine din partea botanistului White care studiind această specie de iederă, descoperă un mijloc chimic de a o distruge. Această nuvelă care nu este reprezentativă pentru opera lui Dr. Keller, a avut însă un succes deosebit în Europa, fiind printre primele texte moderne de SF american traduse în Franța, Italia etc.

Ianuarie 1930 marchează apariția unui tînăr autor, care avea să intre în pantheonul maeștrilor genului, John W. Campbell Jr, cu un text intitulat **When the Atoms Failed**. Campbell s-a născut la 8 iunie 1919 la Newark, unde a petrecut o copilărie solitară, lipsit de tată și sufocat de mamă și o mătușă. Se refugiază în lectura unor romane de evaziune, la început Burroughs, mai tîrziu E.E. Smith, a cărui discipol se hotărăște să devină. În 1929, după studii strălucite, își încearcă șansa trimițînd cîteva texte la **Amazing Stories**, care îi sînt acceptate, după ce Dr. Sloane îi pierde prima lucrare, a doua este publicată... Tînărul Campbell, entuziasmat, se decide să-și consacre întreaga viață science-fictionului.

Îl regăsim în sumarul numărului din vara anului 1930 a lui **Amazing Stories Quarterly**. Acest nou text se numea **The Voice Of The Void**, cu subtitlul „O poveste interplanetară". Tema, de acum clasică, este aceea a morții Pămîntului prin răcirea Soarelui. Civilizația noastră, ajunsă la fabuloasa vîrstă de zece miliarde de ani, este capabilă să fabrice astronave supraluminice, cu care urmează să fie transportați toți supraviețuitorii pînă în apropierea planetei Betelgeuse. Aici, locuitorii acestui sistem solar se opun invaziei pămîntenilor, dar sînt distruși pînă la ultimul. Se poate vedea deja din acest text, ideea lui Campbell, a superiorității rasiale a pămîntenilor, idee care se va accentua spre sfîrșitul carierei.

În același sumar mai figura **The Princess of Arelli**, semnată de Aladra Septama. Acest nume extravagant al autorului, care i-a intrigat pe mulți, nu s-a putut afla niciodată dacă a aparținut unui bărbat, femei sau extraterestrul Textul este în buna tradiție a lui Borroughs, în care un pămîntean vizitează o altă planetă, unde se îndrăgostește de o prințesă, fiica regelui acestei noi lumi, și cu care se căsătorește. În acest caz, pămînteanul se numește Frederick X. Harding, iar lumea pe care o vizitează nu este chiar foarte departe, nimeni alta decît Luna, pe care localnicii o numesc Arelli. Prințesa se numește Altara și va fi salvată de numeroase pericole de tînărul nostru compatriot, sosit pe teritoriul satelitului la bordul navei sale „Terraluna".

În numărul din august 1930 apare **Skylark Three**, urmarea mult așteptată la **Skylard of Space**. Îl vom regăsi, chiar din primul capitol, pe DuQuessne complotînd la moartea lui Seaton, apoi, în al doilea capitol, la vizita navei osnomiene pe Pămînt. Seaton, Crane și soția sa îi întîlnesc pe Dunark și regina Sitar sosiți pentru a cere ajutor. Este motivul lansării din nou în spațiu, într-o poveste amețitoare, punctată cu bătălii spațiale, în care navele se înfruntă cu raze de fulger și se apără cu cîmpuri energetice. O adevărată space-opera. Acest nou roman a avut parte de-o primire entuziasmată a cititorilor care au inundat pur și simplu redacția revistei **Amazing** cu scrisori în care cereau continuarea lui **Skylark**. Doc Smith, autorul acestui ciclu **Skylark**, nu este numai un simplu scriitor; el a emis ipoteze științifice, exploatate mai tîrziu de oamenii de știință; **Skylark Three** prezintă ideea intervalului între particulele materiale, care poate fi numit: spațiu metric, vid polarizat sau eter, conținînd imense resurse de energie, superioare chiar energiei atomice.

În numărul din iarna anului 1930 a magazinului **Amazing Stories Quarterly**, David H. Keller oferă cititorilor un text interesant, contestatar la adresa capitalismului, cu referiri la profit și proprietate, sub titlul **Service First**. Dr. Keller pleacă de la principiul că proprietarii de case și terenuri îi exploatează pe locatarii care locuiesc în acestea, cerîndu-le sume exagerate. El vine cu ideea unor case susținute în aer de elice, suprimînd astfel cumpărarea terenului, atît de prețios în marile orașe.

Dar textul principal al numărului a fost marele roman al scriitorilor Dr. Miles J. Breur și Jack Williamson, intitulat **The Birth of a New Republic**. Noua republică este Luna, care devenind locuibilă devine colonie, apoi independentă în urma unui război de secesiune. Colonizarea satelitului nu se face chiar atît de rapid pe cît s-ar părea la prima vedere. Planurile teoretice ale navei spațiale sînt puse la punct abia în anul 1989, primele transporturi teleghidate fiind făcute în 2041 iar prima astronavă avînd oameni la bord în 2043, fiind distrusă de un meteorit! Abia în anul 2130, un apatrid, pe nume Jean Colon (evident, un omagiu lui Columb), părăsește Pămîntul la bordul a trei mici astronave. Fără a mai da nici un semn de viață timp de 4 luni, Jean Colon se reîntoarce în atmosfera noastră, transmițînd prin radio următorul mesaj: „Spațiul este cucerit și Luna este a noastră. Semnat: Jean Colon". Putem nota că nici autorii acestui roman n-au prevăzut rapiditatea dezvoltării zborurilor în afara atmosferei, dar nici măcar n-au putut bănui că transmiterea mesajelor se va putea face chiar de pe suprafața Lunii, și asta cu aproape două sute de ani înainte de acțiunea romanului lor. SF-ul luase un mare avînt față de știință în cucerirea planetelor îndepărtate, dar știința și-a luat revanșa grație unei dezvoltări fabuloase a transmisiunilor electronice care au permis să se „vadă" primii pași pe Lună, ceea ce nici un autor de science-fiction nu profetizase.

Nicolae ARITON

(va urma)

TIPARUL EXECUTAT LA TIPOGRAFIA
INTACT
Director tehnic:
Eustațiu BĂLAN
Reclamă, publicitate, difuzare:
Titus GUVIR – tel. 3.12.93.66
Tehnoredactare computerizată:
Horațiu - Olimpiu RĂDULESCU
Corectură:
Mihaela VANEA
Montaj offset:
Mariana SEBE, Daniel STĂNICĂ
Jurnalul S.F. este înscris
în Catalogul Presei la poziția 2.128
Abonamentele se pot procura de la orice centru RODIPET
Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor
JURNALUL ®
Director:
Dan DIACONESCU
Redactor șef:
Marius TUCĂ

Piatra dorinţelor

Furtuna radioactivă încetase de cîteva minute bune. Acum nu mai era nici un pericol. Ron ştia asta; o simţea. Experienţa îi spunea că poate ieşi fără nici o teamă din groapa ce i-a fost adăpost pe timpul furtunii. Dădu la o parte folia de tablă şi, prin gaura ivită deasupra lui, privi cerul înstelat. Luna, mai palidă ca altădată, îşi trimitea cu generozitate razele de lumină printre puţinii nori ce mai acoperau cerul. „E deja noapte, gîndi. Cerul a rămas acelaşi, numai faţa pămîntului s-a schimbat."

Ieşi din groapă, întinzîndu-se ca să alunge amorţeala orelor de aşteptare. Aruncă o privire în jur ca să se convingă că „totul arată ca de obicei, după o furtună", cum ar fi spus mama Maria. Lîngă dărîmăturile din dreapta sa vîntul adusese o maşină, cu carcasa contorsionată de atîtea lovituri. Se apropie de ea şi putu să zărească înăuntru cîteva rămăşiţe calcinate ale unor schelete umane, răspîndite peste metalul maşinii. Ridică privirea şi, spre surprinderea lui, pe o grămadă de moloz ceva mai îndepărtată, văzu o siluetă. „E un om, desigur, dar cum de este deja acolo, cînd abia s-a terminat furtuna?" se întrebă în gînd. Intrigat o luă într-acolo.

Ajunse repede la baza grămezii. Distanţa nu era prea mare. Se ascunse după un copac răsturnat, începînd să cerceteze străinul. Nu dădea nici un semn că i-ar fi simţit prezenţa. Îşi scoase cuţitul din teacă. Luna ieşi de după un nor şi, în lumina ei, Ron văzu că avea în faţă un bătrîn. Ţinea ceva în mîini şi privea în jos. „Dar şi bătrînii pot fi periculoşi", îşi spuse precaut Ron. „Ce-o fi ţinînd în mîini?" Se ridică şi începu să strige la el:

– Hei, moşule! Ce-ai acolo?

Zgomotul vocii lui se sparse în liniştea din jur, dar bătrînul nu-l auzi. Precaut, Ron începu să urce. Cînd ajunse la cîţiva metri de el îi strigă din nou:

– Hei! Nu auzi cînd te strigă cineva? Ce-ai în cutie?

Abia acum bătrînul îşi dădu seama că are pe cineva în faţa sa. Îşi ridică privirea din pămînt încet, cercetînd atent figura tînărului ce-i întrerupsese gîndurile.

– Cutia? întrebă el, cuvîntul sunînd ciudat în vocea sa răguşită.

– Da, cutia! Ce-ai în ea? Îl întrebă iar Ron, agitîndu-şi nervos cuţitul prin aer.

Calm, îşi plimba privirea cînd pe cuţit, cînd pe chipul tînărului apoi, scoţînd un ofat, îi zise:

– Prea bine fiule! Dacă asta vrei! Înăuntru e... Piatra Dorinţelor! Îndeplineşte orice dorinţă celui ce o vede! Vrei să-ncerci?

– Mă crezi prost? zise Ron ameninţîndu-l cu cuţitul. Nu-mi vinde mie gogo...

– Taci! Vocea bătrînului tuna poruncitoare în liniştea din jur. Uite! mai zise el, deschizînd cutia.

– Uaaau! Fir-aş al dracului! Ce frumuseţe! exclamă involuntar Ron, uluit de frumuseţea diamantului ce strălucea puternic în lumina Lunii.

Brusc bătrînul închise cutia şi, cînd Ron se uita nedumerit la el, putu să-i zărească pe chipul brăzdat de riduri întipărită o adîncă tristeţe. Vru să-l întrebe de ce dar îşi simţi dintr-o dată picioarele reci şi îşi aplecă privirea. Ca prin vis putu să vadă cum o pîclă neagră, cu nişte firişoare albe ca descărcările electrice brăzdîndu-i suprafaţa, îi acoperise picioarele şi urca, înghiţindu-i încet tot corpul. Încerca să fugă, cuprins de panică, dar nu se putu mişca. O idee îi fulgeră în minte şi atunci înţelese. Îşi ridică privirea rugătoare spre bătrînul ce privea la cer:

– Hei! Opreşte asta! Ştii că nu asta mi-am dori...

Glasul i se stinse în noapte, Ron nemaiputînd să termine ce vrusese să spună. Pîcla îl înghiţi cu totul şi, în linişte, dispăru în noapte, la fel de brusc cum a apărut.

Pe grămada de moloz, privind printre nori la stele, bătrînul se lăsă cuprins de tristeţe: „De ce trebuie oare ca toţi să spună cam acelaşi lucru cînd văd piatra...?"

Cristi Constantin GHEORGHE ✍

Toamna la Chambord

Mă temeam să nu se îmbolnăvească. Era atît de plăpîndă, întotdeauna a fost mică şi subţire şi tare plăpîndă, era ca o frunză. O priveam de la geamul care se deschidea spre grădina de la sud, o vedeam cum aleargă în soarele de dimineaţă şi mă copleşea bucuria care parcă venea din pieptul ei, ca şi lumina însăşi, şi deodată o pierdeam din ochi. Deodată parcul gol, aleile mîngîiate de goana frunzelor, copacii înfiorîndu-se din cînd în cînd de cine ştie ce vînt, ce gînd, ce chemată amintire. Atîta singurătate în parcul nesfîrşit, pentru că ea nu se mai vedea nicăieri. Mă obişnuisem s-o caut printre frunze, ca pe o altă frunză, fragilă, pe care ar putea-o strivi apăsarea privirii. Dacă zăboveam mult în faţa ferestrei, o puteam zări ridicîndu-se şi alergînd iarăşi, nicioată n-am reuşit s-o descopăr încă întinsă în iarbă, ameţită de mirosul plantelor şi de rotirea neîncetată a cerului în jurul Pămîntului, a copacilor în jurul cerului, a castelului în jurul copacilor, în cercuri largi la început dar apoi tot mai strînse, mai vijîitoare în culorile toamnei, atîtea cercuri dese palpitînd în frenezia culorilor, că nici nu mai ştia cine în jurul cui se învîrte, aşa îmi povestea la întoarcere; numai eu ştiam. Ştiam că toate, iarba şi copacii, şi castelul, şi cerul, şi Pămîntul însuşi, toate îşi descriau cercurile ameţitoare în jurul ei, pentru că ea, Ea era centrul tuturor lucrurilor – era foarte uşor să te convingi de asta.

Era de ajuns să o priveşti întinsă în iarbă: numaidecît începeau să se rotească în jurul ei frunzele căzute, la început încet, apoi din ce în ce mai repede, în cercuri galbene şi roşii şi verzi care ajungeau să înghită tot mai multe dintre lucrurile din jur, să te smulgă şi pe tine, şi abia îţi mai puteai ţine echilibrul în vîrtejul nebun destinat parcă naşterii unei noi lumi, cînd de fapt era una dintre exploziile lumii care era Ea. Era de ajuns să o priveşti în ochi, oriunde te-ai fi aflat, chiar şi în saloanele orbitoare ale castelului: toate strălucirile se înmuiau şi se retrăgeau, începînd să se rotească, toate, de la spuma perdelelor la aurul greu al draperilor, de la apa oglinzilor la marmura coloanelor, de la piatra fărîmată în mozaicuri a pardoselii, la focul arborescent al candelabrelor, toate se roteau pînă la urmă cu o iuţeală care-ţi tăia răsuflarea. Era de ajuns să o vezi ca să cunoşti deodată toate legile mecanicii cereşti, toate legile fizicii Pămîntului, pentru care alţii mai puţin norocoşi şi-au dat sufletul şi sîngele ca să le afle, şi nu le-au aflat.

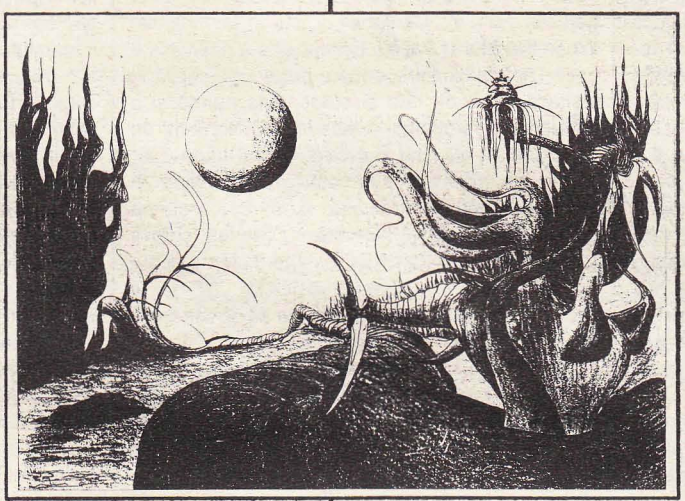

Şi eu mă temeam ca ea să nu se îmbolnăvească. Însă nu pentru că legea descoperită spunea că toate lucrurile se rotesc cu o viteză tot mai mare pînă se topesc sau te topesc, nu de teama distrugerii unui echilibru astronomic, centrul acestor rotaţii fiind mai mult decît un punct material, mai mult decît un om, mai mult decît orişice exista pe Pămînt sau în Univers, el fiind: iubirea însăşi. Miezul imensului ciclon, acestui ciclon care face posibilă viaţa, cauza lui, unica lui sămînţă, întreaga lui forţă, toate acestea nu sînt decît iubirea. Şi mai mult ca sigur că şi marii fizicieni, dacă ar fi cugetat mai adînc asupra uriaşelor forţe care hotărăsc prefacerile Universului, ar fi putut deduce, sau măcar bănui, că nimic n-ar fi reuşit să le nască, dăruindu-le asemenea fantastice explozii de energie, creînd lumi noi şi stingînd alte lumi la rîndul lor, renăscîndu-le fără încetare, transformînd lumina în cenuşă şi cenuşa în lumină, nimic n-ar fi putut înfăptui asemenea miracole, decît iubirea. Unuia singur dacă i s-ar fi strecurat acest gînd, el ar fi scutit mii de tomuri de socoteli complicate, mai pline încă de semne de întrebare decît de semne matematice.

Şi totuşi, pentru această iubire, pentru această forţă mă temeam eu...

Pentru că ea îmi părea atît de plăpîndă. Şi pămîntul, toamna, e rece, şi trupul omenesc se îmbolnăveşte atît de uşor. Trupul ei omenesc n-avea nimic din forţa şi din veşnicia uraganului pe care-l dezlănţuia şi căruia, de aceea, îi părea mai curînd victimă decît creator. Trupul ei omenesc s-a îmbolnăvit şi s-a vlăguit ca o frunză şi acum e aici, în parcul de la sud, sub alte frunze. Pentru o clipă am crezut atunci că toate s-au oprit din rotirea lor. Dar privind parcul, am înţeles că un asemenea lucru nu era cu putinţă: frunzele căzute pomiseră deja să se învîrtească, iar eu nu o zăream pentru că nu se ridicase încă, să alerge mai departe; apoi saloanele se roteau şi ele împreună cu toate luminile lor, în jurul ochilor ei, pe care îi întîlneam pretutindeni şi mai tîrziu am primit dovada supremă, cînd, exact în momentul în care trebuia, focul soarelui cobora după dealuri – îl vedeam ca în fiecare seară, de pe terasa largă, îl vedeam cum îşi continuă mişcarea în jurul ei, al locului aceluia dintre frunzele căzute, care începea să nu se mai distingă bine nu atît din pricina crepusculului, cît din a vitezei cu care se roteau toate, dovedind că centrul, că sămînţa, că forţa lor există şi e veşnică, numai trupul e slab, numai trupul.

Cristian ŞUTEANU ✍

DELIR TEHNOLOGIC ŞI MILITARISM IN LITERATURA S.F.

Deşi posibilitatea războaielor viitoare pe Terra a continuat să domine interesele „militare" ale scriitorilor de SF pînă în anii '50, războaie mult mai „exotice" au început treptat să fie imaginate. Tema războiului purtat de-a lungul timpului a fost inventată de Jack Williamson în 1938 în romanul **The Legion of Time (Legiunea Timpului)** şi de atunci a fost preluată şi dezvoltată printre alţii de către Fritz Leiber în povestirile sale despre **Războaiele Transformării** (mai ales în povestirea **The Big Time** (1967 – **Marele Timp**) şi de B.J. Bayley în romanul său **The Fall of Chronopolis** (1974 – **Căderea Cronopolisului**). Leiber a luat de asemenea în considerare şi posibilitatea războiului între lumi paralele, în romanul său **Destiny Time Three** (1957) inaugurînd astfel o temă pe care apoi a preluat-o Keith Larmer în scrierile sale **Worlds of the Imperium** (1962 – **Lumile Imperiului**) şi **The Other Side of Time** (1965 – **Cealaltă faţă a timpului**).

O puternică tradiţie de literatură SF militaristă s-a dezvoltat în deceniul şase, mai ales prin operele lui R. Heinlein (ca de exemplu **Starship Troopers** – 1959 – **Trupele Navei Spaţiale**), Gordon R. Dickinson (seria romanelor numite **Dorsai** – 1960), Poul Anderson (**The Star Fox**: 1965 – **Vulpea Stelelor**; **The People of the Wind** – 1973 – **Poporul Vîntului**), Jerry Pournelle (**A Spaceship for the King**: 1973 – **O nouă navă pentru rege**) şi ale lui Joe Haldeman (**The Forever War**: 1974 – Războiul etern).

Însă de-a lungul perioadei în care aceste romane au fost publicate, opinia publică americană despre război s-a schimbat radical, mai ales din cauza atrocităţilor din Vietnam care au stimulat o serie întreagă de idei literare referitoare la justificarea morală a războiului. Poate de aceea cea mai acerbă şi militaristă scriere SF a deceniului şapte, romanul lui Norman Spinrad, **The Man in the Jungle** (1967 – **Omul din junglă**) a fost concepută sub influenţa marcantă a războiului din Vietnam şi tot din aceeaşi cauză, N. Spinrad a scris o „Istorie" a celui de-al doilea război mondial transfigurată în visul ştiinţifico-fantastic al unui Adolf Hitler care emigrează în SUA în loc să fondeze Cel de al Treilea Reich (**The Iron Dream** – 1972 – **Visul de fier**).

Cel mai de succes roman anti-războinic al anilor '60 **Catch 22** al lui Joseph Heller (1961) a influenţat şi el scrieri SF precum: **Final War** (1968 – **Războiul sfîrşitului**) de Barry Malzberg; **Mirror in the Sky** (1969 – **Oglinda din cer**) de Dav Garnett; **Gunner Cade** (1952 – **Mitraliorul cade**) de C.M. Kornbluth şi Judith Merril; **The Earth War** (1963 – **Războiul pămîntului**) de Mack Reynolds, care prezintă războaie fără sens, adevărate coşmare ale umanităţii.

Tema tehnologiei războinice este dusă la concluzia ei logică de către Fred Saberhagen în seria romanelor **Berserker** începută în 1963, iar moartea a miliarde de oameni ca urmare a unui conflict interplanetar este imaginată de S.R. Delaney în romanul **Triton** (1976). Toate aceste scenarii radicale sînt rămăşiţe ale genocidului inconştient care infuza literatura SF de tip space – opera anilor '30. În romanele deceniului şapte şi opt însă, romane care aparţin tipului de neo-space precum **The Solarians** (1966 – Solarienii) a lui N. Spinrad sau **Dies Irae** (1971) a lui Brian Stableford, această atitudine de nepăsare este evident abandonată.

Deceniul opt şi primii ani scurşi din deceniul nouă par să marcheze coexistenţa unor romane „pacifiste" (ca de exemplu **The Healer's War**: 1988 – **Războiul Tămăduitorului** de Elisabeth Ann Scarborough; **Dream baby**: 1989 – **Copilul de vis** de Bruce Mc Allister; **Life During War Time**: 1987 – **Viaţa în timpul războiului** de Lucius Shepard) cu o serie de romane evident „militariste" (seria **Hammer Slammer** a lui David A. Drake, romanele **The Warrior's Apprentice** (1986 – **Discipolul Războinicului**), **Shards of Honour** – 1986 – **Rămăşiţele onoarei**, **Barrayar** (1991) **The Vov Game** (1990 – **Jocul Vov**) şi **Brotherin Arms** (1989 – **Tovarăşi de arme**) de Lois Mc Master Bujold; romanul **The Steel, the Mist and the Balzing Sun** (1983 – **Oţelul, Ceaţa şi Soarele strălucitor**) de Christopher Anvil şi scrierea sionistă **Not for Glory** (1988 – **Nu pentru Glorie**) a lui Joel Rosenberg.

Care este însă mesajul pe care toate aceste scrieri SF ni-l trimit?

Războiul, ne spun autorii lor, nu este un simplu fenomen natural şi independent de om, aşa cum sînt taifunurile, tsunami şi ploile de meteoriţi. Răboiul este ceva ce omul face. Războiul este, de fapt, ceva ce omul a făcut încă de dinainte de zorii istoriei sale înregistrate. Chiar în momentul în care citiţi aceste rînduri, în multe din colţurile lumii noastre „Umane" se poartă războaie sălbatice care fac din plin uz de armamentul avansat produs de tehnologia şi ştiinţa „civilizaţiei" noastre. În ciuda eforturilor de dezarmare, de stabilire a unor pacte de neagresiune şi de respectare a Drepturilor Omului, se pare că toate aceste războaie vor continua şi se vor amplifica.

Şi totuşi trebuie să ne plecăm în faţa evidenţei: oricît de oribil ar fi el, războiul aparţine totuşi fiinţei noastre adînci şi ascunse. Războiul satisface fie unele necesităţi psihologice, fie unele imperative economice şi sociale. Războiul ne atrage, ne fascinează şi ne subjugă. El ne promite eliberarea din mrejele unei vieţi cotidiene exasperant de plictisitoare şi salvarea din repetiţia înnebunitoare a liniei de montaj şi a punctului de control. El îi confruntă pe politicieni şi pe militari cu o necontenită provocare. Le oferă recompense-reale, simbolice sau cîteodată imaginare: satisfacţiile avansărilor şi ale comandei, ale caramaderiei şi ale disciplinei, ale stăpînirii şi ale respectului de sine, ale instinctelor de agresiune legitimizate, ale sacrificiului de sine şi al loialităţii, promisiunea victoriei şi, mai ales, fiorul unei vieţi adevărate.

Dacă e să ne gîndim doar la operele beletristice care au avut ca temă principală războiul, opere extraordinare precum **Henry V** – de Shakespeare, **Război şi pace** de Tolstoi, **Pentru cine bat clopotele** de Hemingway, **Nimic nou pe frontul de est** de Remarke şi **Pe aripile vîntului**, ne dăm seama că războiul nu este ceva bun, dar că totuşi el ne spune foarte multe despre rasa umană, despre noi înşine.

Faptul că oamenii acceptă să poarte războaie, faptul că ei aleg drumul groaznic al distrugerii în locul celui mai uşor, al cooperării, este o sfidare pentru literatura SF, aşa cum este o sfidare pentru raţiune şi pentru bunul simţ. Lumea în care trăim este însă o lume haotică, o lume cu un echilibru precar, în care tehnologia destinată propriei autodistrugeri s-a dezvoltat şi s-a diversificat incredibil. Nu trebuie deci să ne mirăm că, încă înainte ca H.G. Wells să scrie **Războiul Lumilor** şi permanent după aceea, literatura SF s-a preocupat de tema războiului. Şi aceasta pentru că, mai mult decît orice alt gen şi formă de literatură, SF-ul prezintă alternativele pe care umanitatea le-ar putea înfrunta şi, nu mai puţin, deciziile pe care ea ar fi forţată să le ia. Ea poate ajuta umaniatea să cîntărească alternativele păcii şi ale războiului.

De realitatea şi înţelepciunea acestor decizii pe care acum, prin intermediul literaturii SF, le contemplăm proiectîndu-se în viitorul aparent ireal al imaginaţiei, depinde, în ultimă instanţă, viaţa şi moartea civilizaţiei pe care am construit-o cu toţii, pînă azi.

Bibliografie:
John Clute şi Peter Nichols: Encyclopedia of Science-Fiction

Mircea NAIDIN

Cristian Lăzărescu

Casa dintre tei

Era strada aceea, şarpe cenuşiu mărginit de tei pe ambele părţi, lucind stins în zilele ploioase sau dormitînd tăcută, pierdută în căldura verii. O cunoştea bine, doar trecea pe acolo de fiecare dată cînd mergea la serviciu. Iată, aici pavajul e deformat de vreo doi ani şi probabil tot aşa o să rămînă şi de-acum încolo, dincoace o gură de canal cu capacul ciobit, bordura sărită şi, ca de atîtea alte ori, privirea zăboveşte asupra casei. Clădire veche, nu prea mai găseai aşa ceva în oraş. Degaja un farmec ciudat, rustic, poate din cauza pereţilor acoperiţi de iederă, ce semănau cu nişte obraji pe care ar fi crescut barba. Sau mai degrabă cu pielea unui saurian, împînzită de vene. Şi de data asta, printre teii în care e pierdută casa, ferestrele se zgîiesc la el ca orbitele unui craniu mîncat de vreme.

Acum însă... Se apropie hotărît de grilajul vechi, stil rococo. De cîtva timp îl obseda ideea de a cumpăra casa, sau, măcar, de a afla dacă nu poate s-o închirieze. Astăzi era ziua cea mare, se hotărîse să intre. Nu exista sonerie, nici vreun alt mijloc de a-şi semnala prezenţa, nici măcar plăcuţa: „Atenţie, cîine rău!", aşa că împinse poarta. Fierul vechi şi ruginit protestă, scîrţiind din toate încheieturile. Înaintă încet, simţind cum se rostogoleşte sub paşi pietrişul de pe alee. Domnea o linişte adîncă, nici un ciripit, nici un foşnet, nimic. Căldura toridă a după-amiezii gonise probabil orice suflare. Parfumul teilor îl îmbăta. Grăbi pasul şi, ajuns la intrare, ciocăni, mirîndu-se de faptul că nici aici nu există sonerie. Aşteptă, privind în jur. Apoi întinse mîna şi mai ciocăni o dată. Deoarece nici acum nu auzi vreo mişcare, apăsă pe clanţa lustruită. Uşa se deschise încet, iar geana luminoasă ce se lăţea decupă din întuneric un hol mic şi prăfuit.

Intră, privind curios în jur. Răcoarea din holişorul umbros era înviorătoare după zăpuşeala de afară. În aer persista parfumul teilor şi se gîndi o clipă cît de evanescent se insinua în atmosfera clădirii. Lîngă un cuier prăfuit şi crăpat, pe care nu se afla nimic, o altă uşă se contura, abia ghicită. Îşi şterse de pe picioare praful oraşului, bătu, şi cum nimeni nu răspunse, păşi în camera de alături, lăsînd uşa întredeschisă. Încăperea, dacă era să te iei după mobilier, părea mai curînd o bibliotecă decît o sufragerie. Un şemineu în care focul nu mai arsese de mult, nişte fotolii cu tapiţeria roasă, o canapea în aceeaşi stare, o măsuţă care odată fusese lăcuită şi pe care stăteau două cupe de cristal, şi, bineînţeles, biblioteca. Masivă şi întunecată, acoperea doi pereţi, al treilea fiind străpuns de o fereastră încadrată de draperii grele, cu stofa prăfuită. De altfel, totul era prăfuit, pînă şi ramele tablourilor atîrnante în cîteva locuri. Se aplecă, urmărind semnăturile, dar îi erau necunoscute. Şi aici se simţea parfum de tei, parcă plutea pe razele din despărţitura perdelelor. Căută în jur pe cineva. Nu era nici un semn că proprietarul ar mai fi trecut pe aici în ultimul timp. Întinse mîna şi trase o carte de pe un raft aflat mai la îndemînă. Volumul greu, legat probabil în piele, o ediţie de lux de mare valoare, era colbuit. Suflă, şi un nor de praf porni să se agite în lumina strecurată în încăpere.

Un clinchet de sticlă spartă îl făcu să tre-

sară. Venea din camera de alături, deci era cineva acolo. Nu mai frunzări volumul, îl închise şi îl împinse înapoi de unde îl luase. În timp ce se aplecă pentru a-l potrivi la loc, auzi uşa de dincolo deschizîndu-se. Ezită, neştiind cum să se adreseze gazdei, cine altcineva putea fi? Atunci realiză tăcerea în care vibra o aşteptare mută, ascunsă. Se întoarse, dînd cu ochii de uşa care se închidea încet. Intrigat, făcu un pas spre ea şi, neatent, lovi măsuţa pe care se aflau cupele de cristal. În liniştea din cameră, clinchetul tremură ca glasul unor clopoţei de argint. Înciudat şi roşu la faţă, se aplecă şi culese cioburile. Cum avea să se justifice în faţa proprietarului, oricine-ar fi el? Privi nehotărît în jur şi depuse cioburile pe tava de pe măsuţă. Se îndreptă spre uşa buclucaşă, gîndindu-se la cum va explica faptul că a cotrobăit în biblioteca omului, că a spart un pahar, dar, mai ales, că a intrat aşa nepoftit, în casă, deşi ar fi putut să aştepte un pic afară; doar nu murea dacă stătea pînă cînd ar fi venit să-i deschidă cineva!

Împinse uşa, încet, îşi băgă capul în deschizătură şi aruncă o privire precaut dincolo. Camera în care privea era, la prima vedere, absolut, dar absolut identică cu cea în care se afla. Aceleaşi corpuri de bibliotecă melancolice, aceleaşi draperii îngreunate, aceleaşi fotolii. I se păru curios că uşa se deschisese în partea opusă celei în care o văzuse închizîndu-se. Aparent, uşa se deschidea şi în stînga şi în dreapta. Nu se gîndi prea mult la acest amănunt, pentru că, drept în faţa sa, un bărbat cu un nu-ştiu-ce familiar, aflat cu spatele la el tocmai introducea un volum în bibliotecă. Aceeaşi tăcere, aceeaşi aşteptare neliniştită se înstăpîniră în cameră. Celălalt se opri preţ de o secundă, apoi începu să se întoarcă spre el. Însă în acea secundă îşi dădu seama de ce îi părea atît de cunoscut cel de dincolo. Nu se temu nici o clipă cînd închise uşa, dar sentimentul de neplăcere amestecat cu cel de uluire îl determinară să treacă grăbit prin camera în care fusese (sau era doar o alta, întru-totul similară), prin holişorul atît de intim de la intrare (sau era un altul, absolut la fel de intim?) şi să alerge spre ieşire, care putea fi şi intrarea în grădina aceea în care poate că numai mirosul florilor de tei era acelaşi.

Umblă multă vreme, tremurînd în ciuda arşiţei nemiloase. Era confuz, totul i se învîrtea în minte, compunîndu-se şi desfăcîndu-se, ca un caleidoscop uriaş pe care un copil îl învîrteşte pînă la exasperare, în sus şi-n jos, în sus şi-n jos. Se opri într-un tîrziu într-un parc despre care n-ar fi putut să spună că se deosebeşte de parcul în care se plimba de obicei. Doar ceva, ca o părere, se schimbase. Sau era numai închipuirea lui? Doi fulgi coborîră aproape simultan pe oglinda apei, neîncreţită de nici un val. Privi undele abia stîrnite, desenînd arabescuri ce se lărgeau din ce în ce, pînă cînd dispăreau, parcă sub bagheta unui magician isteţ. Îşi imagină zeci, sute, milioane de universuri, fiecare oscilînd pe unda sa, fiecare cu frecvenţa sa, căci un univers e ca şi o particulă, corpuscul şi undă, undă şi corpuscul. Undeva, cîndva, două sau mai multe unde interferează. Şi ce se întîmplă atunci? Se sting complet şi cît timp această perturbare e prezentă, toate obiectele universurilor interferate aflate în zonă, dispar. Sau, ceea ce e mai probabil, apare o zonă probabilistică, cu n posbilităţi de trecere dintr-un univers în altul, o zonă care deşi exterior constantă în timp, în interior e în permanentă schimbare.

O casă pierdută în parfumul teilor, o casă în care fiecare încăpere e o probabilitate, o casă în care timpul e sucit şi răsucit ca de o croşetă gigantică...

Îşi prinse capul în mîini. Mecanic, îşi scoase batista, îşi tamponă fruntea, apoi, metodic, desfăcu tabachera, scoase o ţigară, închise tabachera, o băgă în buzunar, scoase bricheta, aprinse ţigara, protejînd-o reflex de vîntul inexistent, totul cu mişcări precise. Se ridică, îşi aranjă costumul cu gesturi de celibatar convins, şi se îndepărtă încet pe alee.

Se lăsa seara peste oraş şi el mai umbla pe străzile din ce în ce mai pustii, căutînd. Căuta strada aceea ca un şarpe cenuşiu, lucind sub ploaie şi lenevind în soare, cu asfaltul deformat, cu bordura sărită, cu teii împrejmuind o casă, veşnic aceeaşi şi mereu alta.

Să poţi prinde rădăcini

Poteca părăsea drumul forestier care pînă atunci şerpuise prin văile încadrate de păduri. Deseori era străbătută de drumeţi încărcaţi cu rucsace colorate, doi, trei, mergînd în şir indian întotdeauna veseli. Urcau cu pas regulat pentru a nu obosi şi făceau popasuri dese, mai mult pentru a privi împrejurimile decît pentru a se odihni. Discutau cu voce tare. Muntele îi schimba pe loc, deschizîndu-le sufletele şi îndemnîndu-i la flecăreală. În singurătatea naturii, vîrtejul agitat al vieţii citadine, rămînea undeva în urmă, după o cortină de spaţiu şi timp.

N-am vista că voi simţi vreodată cum
urcă în mine lichidul vieţii. Cu
toată fiinţa îl absorb iar gustul
lui dulce mă îmbată. Căci sîngele e
acelaşi dar seva e alta mereu.

Pe acestă potecă trec doi tineri, aparent identici ca atîţia alţii care au mai trecut pe aici ieri, acum un an sau aiurea în timp. Au aceleaşi rucsace colorate, sînt la fel de veseli. Urmează drumeagul care şerpuieşte pe coama dealului, intrînd în pădure. După cîţiva metri degenerează într-un vad spălat de ploi, dînd la iveală pietrişul mărunt, frînturi ale şisturilor din care e alcătuit muntele. Bocancii ţintaţi alunecă scrîşnitor, scurmă, sapă în căutarea unui punct de sprijin de care să se agaţe. Drumeţii gîfîie înjurînd lipsa de antrenament sau poate ploaia care a spălat vadul. Dar continuă să înainteze.

Simt ploaia cum îmi linge frunzişul,
vîntul cum îmi unduie ramurile. E
furtună în jur, dar în mine e
linişte. Pacea pe care o găseşti
simţind peisaju, ascultînd simfonia
vieţii din jurul tău.

Drumeagul se lăţeşte şi îşi continuă ascensiunea mai puţin abrupt, spre bucuria tinerilor. Soarele sclipeşte firav prin mii de ochi, încercînd zadarnic să lumineze pămîntul prin frunzişul des. Doar cîteva ace concentrice de lumină împung solul în puncte strălucitoare. Adierea unui vînticel aduce miros de cetină şi frunze moarte.

Pe nesimţite copacii se răresc, lumina creşte în intensitate. O insulă de verdeaţă şi soare sclipeşte în apropiere. „O poiană" îşi zice drumeţul din faţă, mărind pasul. Ridică privirea şi vede pete albastre de culoare, tinzînd să se unească. Se îngrămădesc apoi şi printr-o supremă forţare explodează într-un azur palid: cerul.

Ce depăşeşte plăcerea unei zile de
vară, cînd totul e scăldat în căldu-
ră? Poate nopţile cu lună, cînd ce-
rul e spuzat cu stele iar cucuveaua
nu se mai ascunde în ramurile tale.
E plecată la vînat.

Cercul de verdeaţă încoronat cu soare respiră un aer de virginitate. Din iarba deasă irup flori colorate, spărgînd monotonia verdelui. Prin mijloc trece poteca, strîngînd pajiştea într-un cordon maroniu. În jur copacii încearcă să cotropească cu frunze frîntura albastră a boltei.

Tinerii se aşează în tăcere. Se întind în iarbă cu mişcări leneşe. Stau, privesc, ascultă triluri venind de peste tot. Trece un minut, două. Unul se ridică şi porneşte agale spre potecă. Se opreşte la cîţiva paşi de primii arbori, privindu-i curios.

– Ai găsit ceva?

– O cruce. Pare destul de veche. Vino puţin, vreau să-ţi arăt ceva.

Tînărul din iarbă se apropie, zăreşte însemnul mortuar: o cruce simplă, de lemn, avînd o culoare pămîntie. Îl întreabă pe celălalt:

– Ce găseşti interesant la ea?

– Nu la ea. Pomul pe care se sprijină. Nu e deosebit?

– Nu pare.

– Dar este! E din altă specie decît ceilalţi, e mai tînăr – priveşte trunchiul – dar îi depăşeşte pe toţi în înălţime.

– Probabil a fost sădit la înmormîntare.

– În mod sigur. Un exemplar foarte frumos.

Drumeţii se ridică şi pornesc spre ieşirea din poiană. Unul întoarce capul pentru cîteva clipe, privind spre cruce. O aminire din copilărie nu-i dădea pace. Bunica îi spuse că la căpătîiul mortului pe care îl îngropi lîngă drum trebuie să sădeşti un pomişor. El sa va hrăni din seva grasă şi va deveni sălaşul sufletului de om.

O renaştere înseamnă o transformare.

Nu-i aşa, Călătorule?

Îşi imaginâ rădăcinile firave ale copacului tînăr cum absorb cu deznădejde lichidul vîscos, trupul mortului care le dă putere. Substanţa vitală urcă neîncetat, făcîndu-l să crească mai lesne şi mai viguros, devenind mîndru asemeni celui îngropat. Un haiduc? Un răsculat? Nu va ştii nicioată, îşi spuse. Dar se înşela.

Explozia se declanşă în momentul în care profesorul Amato Kiazawa de la Universitatea Princetown anunaţase Vestea: putea demonstra experimental că matriţa energetică a corpului uman, imediat după moarte, se transferă unei plante perene cu alcătuire destul de complexă dacă se va îngropa persoana decedată în apropierea acesteia. Doar atît, o informaţie ştiinţifică seacă, aproape formală. Dar care a stîrnit o adevărată furtună în lumea religioasă.

Pentru că de la a asimila anvelopa energetică remanentă unui organism biologic după oprirea metabolismului său, cu noţiunea de suflet proaspăt eliberat din închisoarea corpului a fost numai un pas. Aproape imediat a fost înfiinţată o sectă scientistă, „Fii arborieri", care promitea renaşterea prin înglobarea spiritului în cel al unui copac: tei, nuc, mesteacăn, brad, în funcţie de personalitatea temporar decedatului şi aspiraţiile sale.

Secta a cunoscut o dezvoltare mult mai rapidă în comparaţie cu orice altă formă de cult. Numărul prozeliţilor sporea cu milioanele în fiecare an. Deşi religiile aşa-zise tradiţionale au încercat să ignore fenomenul, în curînd au fost nevoite să facă importante schimbări în doctrinele lor pentru a opri valul convertirilor. Astfel Papa Septimius al treilea a declarat reînvierea prin plante ca o posibilă cale a Mîntuirii şi a binecuvîntat actele de reîncarnare realizate în acest mod. Islamul a pictat pe steagul războiului sfînt un palmier iar la scurt timp s-a plantat o perdea de arbori în jurul sanctuarului de la Kaba. Neoprotestanţii au încercat să dea o altă explicaţie parabolei lui Isus privind măslinul şi au declanşat o campanie de sădire a copacilor în cimitire.

În scurt timp planeta devenise o uriaşă pădure. Sub presiunea maselor, guvernele au interzis tăierea oricărui copac. Industria prelucrării lemnului a înregistrat un colaps brusc, iar cea a hîrtiei şi-a schimbat în ritmul cel mai rapid posibil sursa de materii prime. Economia mondială s-a curemurat.

Apoi s-a declanşat haosul. Profesorul Kiazawa a murit în condiţii neelucidate învăluite în mister. Au apărut versiuni mai mult sau mai puţin oficiale despre teoria sa. Se contesta validitatea ei, ajungîndu-se să se susţină că a fost doar un bluf menit să dea un suflu nou ecologiei. Scandalul a erupt în presă, sectele s-au scindat, Papa a remis Bula pontificală pe care o dăduse odată cu desfăşurarea intempestivă a evenimentelor. Războiul religios se profila la orizont.

Senzaţia de cădere în gol se amplifică pînă la limita suportabilului, lăsînd loc acelui simţămînt ciudat că este absorbit prin conductele unui aspirator uriaş într-un tunel, îngust şi alunecos, care se preschimbă în artere prin care se scurg seve. Alunecă spre o pată de lumină pe care o întrezărea la capătul drumului, plutind în lichidul cu gust dulce, copt la căldura astrelor, senzaţie de îndestulare. Vasele se ramificau în sute de arteriole laterale, fragmentîndu-i simţurile, aplificîndu-le, diversificîndu-le pînă cînd percepu divizarea ca o diluţie ce duce spre neant. Dar lumina era tot mai puternică, mai strălucitoare, energia tot mai prezentă şi atunci erupse prin miliarde de firişoare cu sevă în milioanele de ace ale bradului, către lumina cotropitoare a soarelui. Se legăna în bătaia răcoroasă a vîntului, palpa fiecare por al soarelui, însinuîndu-se în crăpăturile stîncii, se acorda la ritmurile vibraţiei pe care o răspîndea viaţa din jurul său. Apoi, de departe, prin muzica viului ce-l învăluia, se auzl un glas, cunoscut-necunoscut, ca o chemare, ca o invitaţie:

– Bine te-am regăsit, Călătorule...

Darius H. LUCA

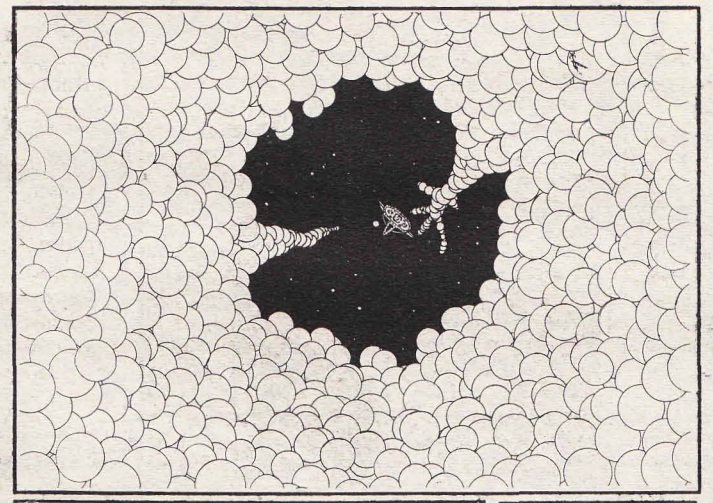

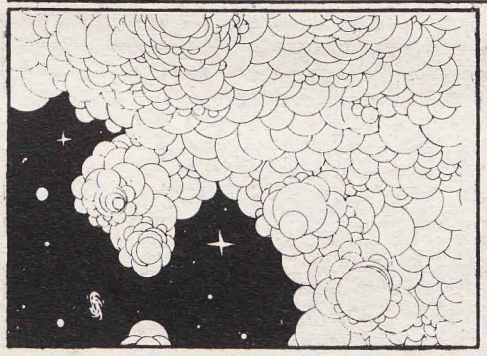

Debut : Marian COMAN (SFera) Cele două bestii

ALIEN III

Regia - **David Fincher**
cu - **Sigourney Weaver, Charles Dance** și **Charles S. Dutton**
efecte speciale -**Robert** și **Dennis Skotak**
Un dramatic film sf difuzat de
TWENTIETH CENTURY FOX
și
ROMANIA FILM

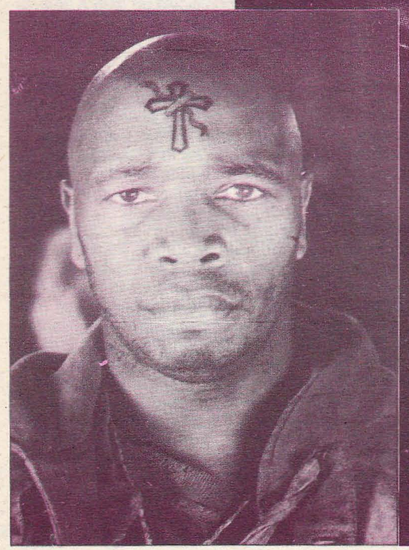

Samuel R. DELANY

Timpul considerat ca o spirală de pietre prețioase

Un covor albastru acoperea trei sferturi din hol. Restul era o piscină în care se afla o plută de vreo patru metri pătrați, pe care se aflau niște vase încununate cu flăcări la gură. Holul însuși se înălța pe trei etaje, avea cupolă și pereți îmbrăcați în oglinzi.

Fumul tremurător șerpuia spre ventilatoarele mascate. Fragmente de imagini se recompuneau pe pereți.

Ușa liftului și-a închis petalele în jurul nostru. A urmat apoi senzația aceea ciudată de nemișcare, deși în jurul nostru coborau șaptezeci și cinci de etaje.

Am ieșit în grădinile de pe terasă. Un bărbat blond, bronzat, îmbrăcat cu un costum de culoare deschisă și pulover negru pe gît, a coborît de pe stînci (artificiale) printre ferigile (reale) ce creșteau de-a lungul pîrîului (apă reală, curgere artificială).

– Ura, ura! Pauză. Sînt extrem de fericit că ai reușit totuși să ajungi. Pauză. La un moment dat, îmi pierdusem orice speranță.

Pauzele aveau scopul de a-i permite Șoimului să mă prezinte. Eram astfel îmbrăcat încît Spinnel nu-și putea da seama dacă eram un laureat al premiului Nobel, cu care cinase Șoimu, sau un nenorocit ale cărui maniere și morală erau chiar mai mizerabile decît ale mele.

– Să-ți iau jacheta? se oferi Alexis.

Ceea ce însemna că nu-l cunoștea pe Șoimu atît de bine pe cît ar fi vrut să o creadă restul lumii. Am bănuit însă că era îndeajuns de sensibil ca să priceapă din lucrurile mici care s-au petrecut pe chipul băiatului că trebuia să-și uite oferta.

A înclinat din cap spre mine, zîmbind – era cam tot ceea ce putea face – și ne-am îndreptat spre restul oaspeților.

Edna Silem era așezată pe o pernă gonflabilă, trnasparentă. Se aplecase înainte, ținînd paharul cu ambele mîini, și discuta politică cu cei care stăteau pe iarbă în fața ei. A fost prima persoană pe care am recunoscut-o (părul argintiu, vocea bărbătească). Ieșind din manșetele costumului de bărbat, mîinile ei zbîrcite, agitîndu-se în timpul discuțiilor, erau încărcate cu pietre și argint. M-am întors către Șoimul și am zărit vreo jumătate de duzină dintre cei ale căror nume-chipuri vindeau reviste și muzică și trimeteau oamenii la teatre (n-o să mă credeți, însă era și criticul dramatic de la Delta); ba chiar și matematicianul de la Princeton despre care am citit acum cîteva luni că a explicat fenomenul „quasar-quarc".

Ochii mi se întorceau mereu spre o femeie. A treia oară am recunoscut-o ca fiind candidata la președinție a partidului New Fascitas, senatorul Abolafia. Stătea cu brațele încrucișate și asculta atentă discuția dintre Edna și un tînăr excesiv de sociabil, cu ochii umflați de lentilele de contact.

– Dar nu credeți, doamnă Silem, că...

– Cînd spuneți asemenea lucruri, trebuie să vă amintiți...

– Doamnă Silem, am vazut statistici care...

– Trebuie să-ți amintești, glasul îi scăzu pînă cînd pauzele dintre cuvinte deveniră pline de sonoritate, că dacă s-ar cunoaște totul, absolut totul, n-ar mai fi necesare estimările statistice. Teoria probabilității este expresia matematică a ignoranței și nu a înțelepciunii noastre.

Chestia mi se părea interesantă, gîndindu-mă la Maud, însă tocmai atunci Edna a ridicat ochii și a exclamat:

– Ah, Șoimu!

Toți s-au întors spre noi.

– Mă bucur să te văd. Lewis, Ann! a strigat ea; mai erau deja doi Menestreli acolo (el brunet, ea palidă, amîndoi zvelți; chipurile lor te duceau cu gîndul la iazurile din păduri, limpezi și neclintite; soț și soție, fuseseră făcuți Menestreli împreună, în ziua dinaintea căsătoriei lor, cu șapte ani în urmă). Totuși nu ne-au părăsit!

Edna s-a ridicat, a întins mîna deasupra celor așezați și a continuat cu glas strident:

– Șoimule, aici sînt o grămadă de oameni care se ceartă cu mine despre lucruri pe care nu le cunosc nici măcar cît tine. Acum o să fii de partea mea, nu...

– Doamnă Silem, n-am vrut să...

Însă brațele Ednei s-au lărgit cu încă vreo șase grade, degetele, ochii și gura i s-au deschis.

– Tu! Adică eu. Dragul meu, ești ultima persoană pe care mă așteptam să o văd aici! Au trecut aproape doi ani, nu?

Binecuvîntată fie Edna; locul în care ea, Șoimu și cu mine am petrecut o seară lungă și scăldată în bere semănase mai mult a bar decît a Tower Top.

– Unde te-ai ascuns?

– În special pe Marte, am recunoscut eu. De fapt, abia astăzi m-am întors.

Este foarte amuzant să poți spune asemenea lucruri într-un astfel de loc.

– Șoimule, amîndoi (lucru care însemna fie că-mi uitase numele, fie că mă ținea minte atît de bine încît nu abuza de el), veniți încoace și ajutați-mă să-i beau lichiorul lui Alexis.

Întreptîndu-mă spre ea, m-am străduit să nu zîmbesc. Dacă își amintea ceva, își amintea și de afacerile mele și se distra cel puțin la fel de bine ca și mine.

Ușurarea s-a ivit pe chipul lui Alexis: acum știa că eram cineva, chiar dacă nu știa ce soi de cineva eram.

Trecînd pe lîngă Lewis și Ann, Șoimu le-a zîmbit luminos. I-au răspuns cu niște surîsuri șterse. Lewis a înclinat din cap. Ann a schițat o încercare de a-l atinge pe braț, dar s-a oprit la jumătate și toată lumea a observat gestul.

Alexis ne-a întrebat ce doream să bem și ne-a oferit niște pahare înalte, cu gheață, în timp ce tipul cu ochii umflați a reînceput:

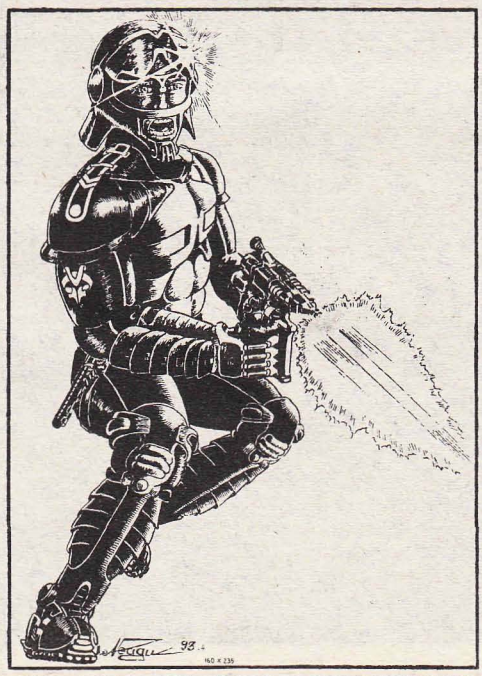

– Totuși doamnă Silem, ce credeți că s-ar putea opune abuzurilor politice?

Regina Abolafia purta un veșmînt alb din mătase. Buzele, unghiile și părul aveau aceeași culoare; pe piept avea un ac din cupru. Dintotdeauna m-a fascinat să urmăresc persoane care obișnuiau să fie centrul atenției, și erau complet abandonate. Își învîrtea paharul, ascultînd.

– Eu mă opun, a spus Edna. Șoimu îi se opune. Lewis și cu Ann îi se opune. Noi sîntem ceea ce aveți voi.

Vocea ei avea rezonanța aceea autoritară pe care numai Menestrelii și-o puteau asuma.

Apoi a izbucnit rîsetul Șoimului.

Ne-am întors.

Stătea lîngă gardul viu, picior peste picor.

– Fi atent..., mi-a șoptit el.

Toți i-au urmărit privirea. Se uita spre Lewis și Ann. Ea, înaltă și blondă, el și mai înalt, brunet, stăteau foarte tăcuți, puțin nervoși, cu ochii închiși (Lewis avea gura întredeschisă).

– Oh, a șoptit cineva care ar fi trebuit să știe mai bine, au să...

L-am privit pe Șoimu, deoarece nu avesesem nicioată ocazia să observ un Menestrel asistînd la spectacolul altuia. Și-a coborît piciorul, a ridicat călcîiele și s-a aplecat înainte, cu venele-rîuri albastre pe gît. Nasturele de sus al jachetei i se desfăcuse. Pe claviculă i se vedeau două cicatrice. Poate că nu le-a observat nimeni cu excepția mea.

Am zărit-o pe Edna punîndu-și paharul jos, cu o privire de mîndrie strălucitoare, anticipînd pe Alex, care declanșase autobarul (straniu cum automatizarea a devenit stilul de epatare al claselor de vîrf) pentru gheață, a ridicat ochii, a înțeles ce avea să se întîmple și a întrerupt aparatul. Autobarul a amuțit. A început un vînticel (real sau artificial, nu vă pot spune) și copacii au foșnit.

Pe rînd, apoi în duet, apoi iărăși pe rînd, Lewis și Ann au Cîntat.

* * *

Menestrelii sînt oameni care privesc lumea, apoi se duc și spun tuturor ceea ce au văzut. Devin Menestreli cei care îi pot face pe oameni să asculte. Aceasta este definiția cea mai simplă pe care v-o pot da. Bătrînul de optzeci și șase de ani, El Posado, din Rio de Janeiro, văzuse prăbușindu-se un bloc de locuințe, fugise pe Avenida del Sol și începuse să improvizeze rime și metrici (nu este prea greu în portugheza melodioasă), cu lacrimile curgîndu-i pe obrajii prăfuiți și glasul înecat de verdeața străzii însorite. S-au oprit să-l asculte sute de oameni; apoi încă o sută, și alta. La rîndul lor, le spuseră altor sute ce auziseră. După trei ore, la locul dezastrului sosiseră mii de oameni cu pături, hrană, bani, lopeți și, incredibil, cu dorința și abilitatea de a se organiza și de a lucra în cadrul acelei orgnizații. Nici un reportaj Tri-D de la locul unei catastrofe nu produsese o astfel de reacție. Din punct de vedere istoric, El Posado este considerat primul Menestrel. Al doilea a fost Miriamne, din orașul acoperit Lux, care de treizeci de ani umbla pe străzile din metal, cîntînd minunile inelelor lui Saturn – coloniștii nu le puteau privi direct datorită radiațiilor ultraviolete. Dar Miriamne, cu cataractele ei ciudate, mergea în fiecare dimineață la marginea orașului, privea și se întorcea ca să cînte ceea ce văzuse. Toate acestea nu ar fi însemnat nimic, cu excepția faptului că în zilele în care nu cînta-bolnavă, sau vizitînd alt oraș în care i se răspîndise faima – stocul de acțiuni Lux scădea, iar numărul delictelor creștea. Nimeni nu putea oferi o explicație. Tot ce puteau face era să o proclame Menestrel. De ce

Menestrelii se răspîndiseră în aproape fiecare centru urban, prin tot sistemul solar? Unii spuneau că era o reacție spontană opunîndu-se mijloacelor de informare în masă care copleșeau totul. Odată cu informațiile trimise pe toate planetele, Tri-Durile, radiourile și benzile cu știri împrăștiau o alienare a faptelor în sine. (Cîți oameni nu merg și astăzi la meciuri sau conferințe politice, cu receptoarele în ureche, ca să li se spună că ceea ce văd se întîmplă cu adevărat?) Primii Menestreli fuseseră proclamați de către cei din jurul lor. Apoi, a urmat o perioadă în care oricine se putea proclama orice dorea, iar oamenii fie că-l aprobau, fie că-i rîdeau în nas. Dar pe vremea cînd fusesem la ușa unuia care nu mă dorea, multe orașe aveau stabilit un număr, neoficial, de Menestreli. Astăzi, cînd un loc rămîne vacant, Menestrelii ceilalți hotărăsc cine îl va ocupa. Calitățile necesare sînt de ordin poetic și teatral, plus o anumită aură generată de tensiunile dintre personalitatea și păienjenișul publicității în care nimerește Menestrelul. Înainte de a deveni Menestrel, Șoimu avea o oarecare reputație datorită unei cărți de poeme apărută pe cînd avea *cincisprezece ani. Călătoarea prin universități* și ținea lecturi, însă faima îi era destul de redusă, de aceea, în seara cînd ne întîlnisem în Central Park, rămăsese surprins că auzisem de el. (Petrecusem treizeci de zile minunate ca invitat al orașului și este surprinzător ce poți găsi în biblioteca arestului.) De cîteva săptămîni, împlinise șaisprezece ani. Alegerea lui avea să fie anunțată după patru zile, dar el fusese deja informat. Am rămas pe malul lacului pînă în zori, în timp ce el cîntărea, aprecia și se înspăimînta de această responsabilitate. Peste doi ani continua, la o diferență de cel puțin șase ani, să fie cel mai tînăr Menestrel de pe șase lumi locuite. Înainte de a deveni Menestrel nu este necesar să fi fost poet, deși cei mai mulți au fost fie poeți fie actori. Cu toate acestea printre ei există un docher, doi profesori universitari, o moștenitoare a milioanelor Silitax (Lipiți cu Silitax!) și cel puțin două persoane cu un trecut atît de dubios încît pînă și veșnic-înfometata-de-Amănunte-inedite Mașină Publicitară acceptase să păstreze tăcerea. Dar, indiferent de originea socială, Miturile acelea vii, diverse și scînteietoare, cîntau despre dragoste, moarte, trecerea anotimpurilor, clase sociale, guverne, și garda palatului. Cîntau în fața unor mulțimi uriașe, sau înaintea unor grupulețe, cîntau unui muncitor care se întorcea din port spre casă, cîntau în colțurile periferiilor, în vagoanele metrourilor, în grădinile elegante din vîrful lui Douăsprezece Turnuri și la petrecerea luxoasă a lui Alex Spinnel. Era însă ilegal să reproduci „Cîntecele" Menestrelilor prin mijloace mecanice sau electronice (nici să reproduci versurile) încă de la înființarea profesiunii (?), iar eu le respectam legea, o respectam așa cum nu o mai făcuse nici un individ din branșa mea. V-am oferit această explicație în locul cîntecului lui Lewis și Ann.

Au terminat, au deschis ochii și au privit în jur cu expresii care putea fi de stînjeneală, milă sau dispreț.

Șoimu era aplecat înainte, concentrat. Edna zîmbea politicoasă. Eu aveam pe chip surîsul acela care îți apare cînd ești încîntat și profund mișcat. Lewis și Ann cîntaseră superb.

Alex a reînviat, a privit în jur, a văzut în ce stare se găseau toți și a pornit autobarul care a început să zumzăie și să sfarme gheață. Nu a aplaudat nimeni, dar se auzeau murmure de apreciere; oamenii încuviințau și comentau în șoaptă. Regina Abolafia s-a îndreptat spre Lewis ca să-i spună ceva. Am încercat să trag cu urechea, însă Alex m-a lovit cu un pahar în umăr.

– Oh, iartă-mă...

Am luat valijoara în cealaltă mînă și am apucat băutura zîmbind. Cînd senatorul Abolafia i-a părăsit pe cei doi Menestreli, aceștia se țineau de mîini, privindu-se puțin sfioși. S-au așezat din nou.

Lumea se răspîndise prin grădini, în grupulețe. Deasupra, prin fața Lunii se perindau nori de culoarea florilor de tei.

Un timp am rămas singur, printre copaci, ascultînd muzica: un canon de Lassus, în două părți, programat pentru audio-generatoare. Mi-am amintit de un articol dintr-una din revistele apărute cu o săptămînă în urmă, în care se afirma că audio-generatoarele reprezentau singura posibilitate de a depăși obstacolele clădite de cele cinci sute de ani de muzică. Cel puțin pentru două săptămîni aveau să fie o noutate plăcută. Copacii încojurau un bazin din stînci, lipsit de apă. Lumini abstracte clipeau sub suprafața din plastic, mișcîndu-se dezordonate.

– Scuză-mă...

M-am întors și l-am zărit pe Alexis, care acum nu mai avea nici un pahar și nu știa ce să mai facă cu mîinile. Era, într-adevăr, extrem de nervos.

–... dar tînărul nostru prieten mi-a spus că ai ceva care ar putea să mă intereseze.

M-am aplecat să ridic valiza, însă mîna lui Alex a coborît de la ureche (trecuse deja pe la centură, păr și guler) ca să mă oprească. Nouveau riche.

– E în regulă. Deocamdată nu-i nevoie să le văd. De fapt, nu-i deloc nevoie să le văd. Am să-ți fac o propunere. Bineînțeles, m-ar interesa și pe mine ceea ce deții, dacă sînt, realmente, așa cum le-a descris Șoimu. Am însă un musafir care ar fi și mai interesat. Suna cam straniu.

– Știu că sună cam straniu, a încuviințat Alexis, dar m-am gîndit că ar fi interesant din punct de vedere financiar. Eu sînt un colecționar excentric care ți-ar oferi un preț în concordanță cu modul în care le-ar folosi: niște obiecte despre care se poate discuta dar a căror proveniență m-ar obliga să limitez considerabil numărul paricipanților la conversație.

Am încuviințat din cap.

– Musafirul meu, însă, le-ar putea utiliza mult mai bine.

– Pot ști și eu cine este acest musafir?

– În cele din urmă, l-am întrebat pe Șoimu cine ești și m-a făcut să înțeleg că eram pe punctul de a comite o gravă indiscreție socială. Ar fi o indiscreție asemănătoare dacă aș dezvălui numele invitatului meu. A zîmbit. Discreția este partea cea mai bună din combustibilul mașinii sociale, domnule Harvey Cadwaliter-Erickson... A surîs iarăși, atotștiutor.

Nu fusesem niciodată Harvey Cadwaliter-Erickson, dar Șoimu fusese întotdeauna un băiat inventiv. Atunci m-a pocnit cea de-a doua revelație: magnații tungstenului erau Cadwaliter-Erickson, din Tythis, pe Triton. Șoimu nu era numai inventiv, era sclipitor, așa cum afirmau mereu despre el ziarele și revistele.

– Bănuiesc că a doua indiscreție va fi numele misteriosului musafir?

– Ei bine, a rostit Alexis cu zîmbetul unei pisici sătule, Șoimu a fost de acord cu mine că Șoimul ar fi extrem de curios să afle ce este aici (arătă cu degetul).

M-am încruntat. Apoi, nenumărate gînduri mici, rapide, în timp ce întrebam:

– Șoimul?

Alexis a încuviințat din cap.

Speram că nu eram realmente furios.

– Ai putea să mi-l trimiți puțin pe tînărul nostru prieten?

– Dacă dorești...

Alex s-a înclinat și a dispărut. După un minut, dintre copaci și-a făcut apariția, zîmbitor, Șoimu. Cînd nu i-am răspuns la surîs, s-a oprit.

– Mmmm..., am început eu.

A lăsat capul într-o parte.

Mi-am frecat bărbia cu dosul palmei.

– Șoimule, am rostit, ai auzit de un departament al poliției denumit „Servicii speciale"?

– Da.

– Au devenit brusc interesați de persoana mea.

– Tii, făcu el cu o uimire sinceră. Se spune că sînt foarte eficienți.

– Mmmm, am repetat.

– Ia spune, a început Șoimu, cum îți place? Tizul meu e aici în seara asta. N-ai fi știut.

– Lui Alex nu-i scapă niciunul. Ai idee ce caută aici?

– *Probabil vrea să facă un tîrg cu Abolafia.* Mîine încep investigațiile.

– Aha. M-am gîndit la cîteva dintre lucrurile care îmi trecuseră prin minte. Cunoști o oarecare Maud Hinkle?

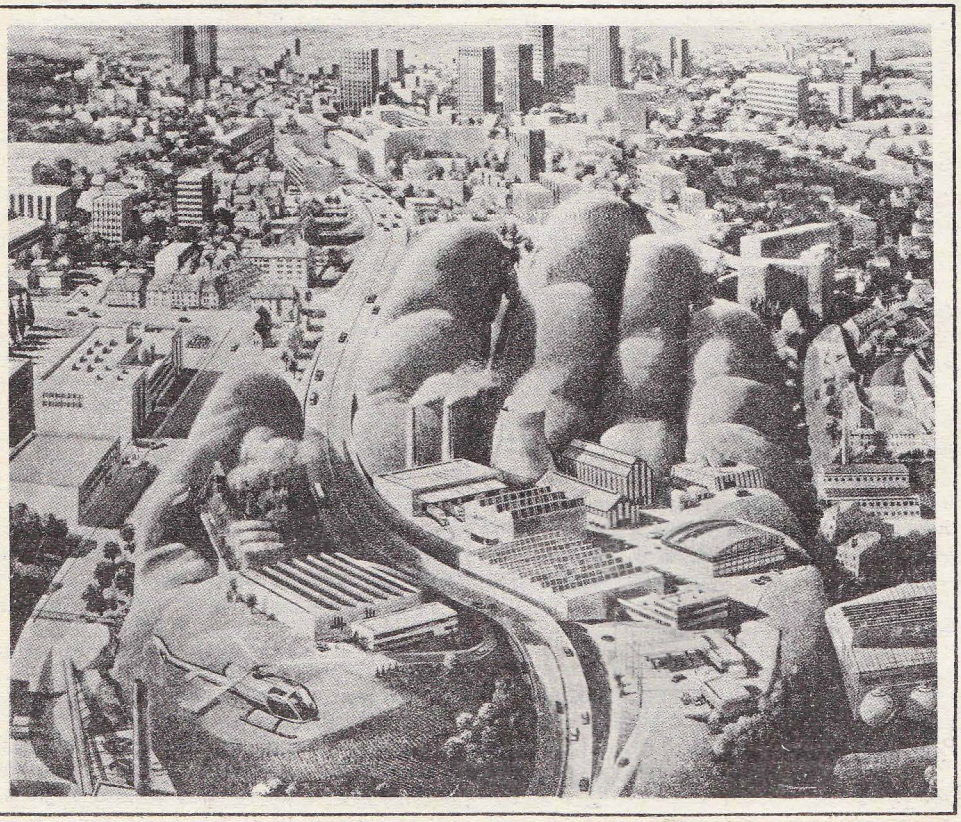

Privirea lui uluită spunea un „nu" convingător.

– Pretinde că ar fi una dintre piesele de bază ale organizației despre care ți-am vorbit.

– Mda?

– A încheiat discuția noastră din seara asta cu o aluzie la șoimi și elicoptere. Am considerat întîlnirea mea cu tine drept o simplă coincidență. Acum însă am constatat că pluralul ei ciudat tinde să se confirme. Am scuturat din cap: Șoimule, am fost aruncat într-o lume paranoică, unde pereții au nu numai urechi ci și ochi, și probabil degete lungi, cu gheare. Toți cei din jurul meu – da, chiar și tu – pot fi iscoade. Suspectez fiecare grilă de aerisire și fereastră, deoarece pot ascunde binocluri, pușți, sau altceva și mai rău. Ceea ce nu-mi pot închipui, este modul în care aceste forțe insidioase și omniprezente te-au convins să mă ademenești în...

– Hai, termină! Își aruncă părul pe spate. Nu te-am ademenit.

– Poate că nu conștient, dar „Serviciile Speciale" stochează informații hologramate, iar metodele lor sînt curde și abile...

– Termină, ți-am spus!

Gîndurile cele mici și rele au apărut iarăși.

– Crezi că aș.. Apoi și-a dat seama cît de speriat eram. Uite ce-i, Șoimu nu-i un hoț amărît. Trăiește într-o lume tot atît de paranoică, doar că pentru el este ceva permanent. Dacă se află aici, poți să fii sigur că are după el tot atîția oameni – ochi, urechi și degete – cîți are și Maud Hickenlooper.

– Hinkle.

– Oricum, funcționează în ambele direcții. Nici un Menestrel nu va... Ascultă, chiar crezi că aș...

Cu toate că știam că toate acelea erau crusta durerii, am răspuns:

– Da.

– Tu ai făcut odată ceva pentru mine, și eu...

– Ți-am întins o mînă de care să te prinzi. Atît.

Crusta se spărsese.

– Șoimule, am rostit. Lasă-mă să văd.

* * *

A inspirat adînc. După aceea, a început să-și descheie nasturii metalici. Poalele jachetei au căzut în părți. Lumina îi colora pieptul în pasteluri mișcătoare.

Mi-am simțit fața crispîndu-se. N-am vrut să-mi feresc privirea. În schimb am suspinat, ceea ce era tot atît de rău.

S-a uitat la mine.

– Sînt mai multe decît ultima dată, nu?

– Te distrugi singur, Șoimule.

A înălțat din umeri.

– Nici nu mai știu pe care le-am făcut eu.

A privit și le-a arătat.

– Hai, termină, i-am spus tăios.

Devenea tot mai stînjenit și l-am văzut apucînd nasturele cel mai de Jos.

– Mai băiete, am zis, căutînd să-mi elimin disperarea din voce, de ce-o faci?

Nimic mai disperat decît un glas gol.

A ridicat din umeri, a văzut că nu asta voiam și, pentru o clipă, în ochii lui verzi a scînteiat mînia. Nici asta nu doream. De aceea, mi-a spus:

– Știi... atingi o persoană, ușor, delicat, poate chiar drăgăstos. Și, ei bine, cred că la creier ajunge o informație care este interpretată drept plăcere. Poate că în capul meu informația este interpretată greșit...

Am scuturat din cap.

– Ești un Menestrel. Bineînțeles, Menestrelii sînt excentrici totuși...

Acum era rîndul lui să clatine din cap. Apoi mînia. Și am mai zărit trecîndu-mi peste chip, și dispărînd fără nici un cuvînt, o expresie venind din toate locurile care îi transmiteau durerea. Și-a privit iarăși rănile care îi zăbreleau trupul subțire.

– Încheie-te, băiete. Îmi pare rău că mi-am dat drumul la gură.

Mîinile i s-au oprit la jumătatea drumului.

– Chiar crezi că te-aș denunța?

– Încheie-te.

M-a ascultat. Apoi, a exclamat:

– Ah! Știi, e miezul nopții.

– Și?

– Edna mi-a dat Cuvîntul.

– Care este?

– Agată.

Am încuviințat din cap.

A terminat de încheiat gulerul.

– La ce te gîndești?

– La vaci.

– Vaci? a întrebat Șoimu. Ce-i cu ele?

– Ai fost vreodată la o fermă de vaci?

A scuturat din cap.

– Ca să obții mai mult lapte, îți vacile practic într-o hibernare. Sînt hrănite intravenos, dintr-un rezervor mare din care ies conductele, ramificîndu-se pînă ajung la trupurile alea adormite.

– Am văzut filme.

– Oameni.

–... și vacile?

– Tu mi-ai dat Cuvîntul. Acum începe să se ramifice, eu le spun altora, ei le spun altora și pînă la miezul nopții...

– Mă duc să-l aduc pe...

– Șoimul?

S-a întors.

– Ce e?

– Zici că nu crezi că o să fiu victima unei mașinații, cu forțele alea misterioase care știu mai multe decît noi... Bun, asta e părerea ta. Dar, imediat ce scap de valiza asta, o să-mi fac cea mai amuzantă ieșire din scenă pe care ai văzut-o vreodată.

Pe frunte i-au apărut două cute.

– Ești sigur că n-am mai văzut-o?

– Să fiu sincer, nu. Am zîmbit.

– Aha, făcu Șoimu și apoi emise un sunet care avea scheletul unui rîs, dar era doar răsuflare. Îl aduc pe Șoimul.

A dispărut printre copaci.

* * *

Am privit sclipirea Lunii în frunze.

M-am uitat în jos, la valiză.

De pe stînci, pășind prin iarba înaltă, venea Șoimul. Purta un costum de seară cenușiu; un pulover pe gît, din mătase, tot cenușiu. Deasupra chipului masiv, țeasta era complet rasă.

– Domnul Cadwailter-Erickson? Mi-a întins mîna.

I-am strîns-o: oase mici și tari sub pielea flască.

– Vă numiți...?

– Arty.

– Arty Șoimul. Am încercat să par degajat.

– A zîmbit.

– Arty Șoimul. Mda. Mi-am luat numele ăsta pe vremea cînd eram mai tînăr decît prietenul nostru. Alex spunea că ai.... în sfîrșit anumite obiceiuri care nu sînt chiar ale dumitale. Nu îți aparțin.

Am încuviințat din cap.

– Arată-mi-le.

– Vi s-a spus că sînt...

Nu m-a lăsat să-mi termin fraza.

– la să le văd.

A întins mîna, zîmbind afabil ca un funcționar de bancă. Mi-am plimbat degetul în jurul fermoarului, apăsînd. Capacul a făcut țac.

– Spuneți-mi, am rostit, privindu-i capul aplecat deasupra valizei, ce se poate face cu „Serviciile Speciale"? Se pare că sînt după mine.

Și-a ridicat capul. Încet, surpriza s-a transformat într-o uitătură rea.

– Domnule Cadwailter-Erickson! M-a privit din cap pînă în picioare. Păstrează-ți venitul constant. Păstrează-l, asta ar fi o soluție.

– Dacă le cumpărați la vaoarea lor, o să-mi fie niței cam greu.

– Îmi imaginez. Ți-aș putea oferi un preț mai mic...

Capacul a făcut iarăși țac.

–... sau, ai putea încerca să-ți folosești mintea și să-i păcălești.

– Pesemne că i-ați păcălit, o dată sau de mai multe ori. Acum, sînteți cu veniturile în echilibru, însă ca să ajungeți aici a trebuit să plecați de undeva.

Arty Șoimu a încuviințat încet.

– Presupun că te-ai întîlnit cu Maud. Ar trebui să-ți transmit felicitări. Și condoleanțe. Întotdeauna mi-a plăcut să fac lucrurile așa cum se cuvine.

– Se pare că știți să vă purtați de grijă. Vreau să zic că nu v-am observat amestecîndu-vă cu ceilalți invitați.

– În seara asta, aici, există două petreceri, a spus Arty. Unde crezi că dispare Alex, la fiecare cinci minute?

M-am încruntat.

– Lumina aceea din stînci, a arătat el spre picioarele mele, este un lampion mișcător de pe tavanul nostru. Alex, se grăbește să coboare în pavilionul splendorilor orientale...

– ...și la ușă, o listă separată de invitați?

– Regina este pe amîndouă. Eu sînt pe amîndouă. Puștiul, Edna, Lewis, Ann...

– Am voie să cunosc toate astea?

– Doar ai venit cu o persoană care figurează pe ambele liste. M-am gîndit că... S-a oprit.

Bun, deci pornise greșit. Un expert în schimbări rapide de situație învață destul de repede că factorul de verosimilitate în imitarea cuiva este încrederea în dreptul inalienabil de a greși.

– Uite ce-i, am spus. Aș schimba toate astea – i-am întins valiza – pentru niște informații.

– Vrei să afli cum să scapi din ghearele lui Maud? A clătinat din cap. Chiar dacă aș putea, ar fi destul de prostesc din partea mea să-ți spun. Ce, apelezi la o moștenire de familie? S-a ciocănit cu degetul în piept: Crede-mă,băiete. Arty Șoimul n-a avut așa ceva Niciodată. Și-a înfundat pumnii în buzunare. Ia să vedem ce ai acolo.

Am deschis valiza din nou.

Șoimul le-a privit un timp. După aceea, a ridicat două, le-a răsucit, le-a pus la loc și și-a vîrît mîinile înapoi în buzunare.

– Îți dau pe ele șaizeci de mii, credite aprobate.

– Și informațiile pe care le doresc?

– Nu o să-ți spun nimic. A zîmbit. Nici măcar cît este ora.

Existau foarte puțini hoți prosperi pe lumea aceea. Iar pe celelalte cinci și mai puțini. Dorința de a fura este un impuls spre absurd și lipsă de gust. (Calitățile necesare sînt de ordin poetic, teatral plus o anumită aură...) Este însă o dorință, ca și cea de ordine, putere sau dragoste.

– Bine, am rostit.

Undeva, deasupra, am auzit un bîzîit slab.

Arty m-a privit afectuos. A căutat sub poala jachetei și a scos un pumn de credite – pătrățele cu o bandă stacojie – fiecare în valoare de zece mii. Alese unul. Două. Trei. Patru.

– Poți să le depozitezi în siguranță?

– De ce crezi că mă urmărește Maud?

Cinci. Șase.

Bîzîitul se apropia.

Am ridicat valiza deschisă. Arty le-a luat cu ambele mîini. Le-a îndesat în buzunarele jachetei și ale pantalonilor; costumul cenușiu era deformat. A privit în stînga și în dreapta.

– Mulțumesc, a rostit el. Mulțumesc.

După aceea s-a întors și a coborît panta, purtînd în buzunare lucruri care nu îi aparțineau.

Am privit printre frunze către sursa zgomotului, dar nu am zărit nimic.

Am coborît și eu, lăsîndu-mi valiza deschisă. Am căutat în compartimentul secret, unde țineam lucrurile care îmi aparțineau, și am scotocit grăbit.

* * *

Alex tocmai îi oferea un scotch individului cu ohi umflați, care întreba:

– A văzut-o cineva pe doamna Silem? ce-i cu bîziitul ăsta deasupra...

În momentul acela, de peste stînci, apăru o femeie masivă, purtînd un văl din țesătură opacizantă și zbierînd.

Se ținea cu mîinile de față.

Alex își turnă sifon pe mînecă și musafirul exclamă: – Dumnezeule! Asta ce mai e?

– Nu! plîngea femeia. Nu! Ajutați-mă! și își mișca degetele zbîrcite, încărcate cu inele.

– N-o recunoașteți? îi șopti confidențial Șoimu unui invitat. Este Henrietta, Contesa de Effingham.

Alex auzi și se grăbi să o ajute. Contesa dispăruse în iarba înaltă. Toți musafirii se repeziră după ea . Căutam prin tufișuri, cînd un domn chel, în smoking negru, papion și pantofi de lac, tuși și rosti cu un gals îngrijorat:

– Mă scuzați, domnule Spinnel...

Alex se întoarse.

– Domnule Spinel, mama mea...

– Cine sînteți? Alex era extrem de enervat de întrerupere.

Bărbatul se îndreptă de spate, anunțînd:

– Honorable Clement Effingham.

Pantalonii îi tremurară de parcă voia să-și pocnească militărește călcîiele. Articulațiile nu-l mai țineau însă.

– Știți, continuă el, eu.. mama mea, domnule Spinnel...

Eram jos cu ceilalți invitați și s-a enervat. A urcat sus, aici... deși îi spusesem să n-o facă! Știam că nu o să vă pară bine. Trebuie să mă ajutați! încheie el, privind în sus.

Ceilalți îl imitară.

Elicopterul acoperea luna, clătinîndu-se și oscilînd sub parasolarele gemene.

– Vă rog..., rosti domnul în smoking. Căutați pe acolo! Poate s-a reîntors jos. Trebuie s-o..., privi repede în ambele părți,... găsesc.

Se repezi într-o direcție, în vreme ce toți ceilalți o apucară în direcția opusă.

Bîziitul fu brusc întrerupt de un trosnet. Urmă un bubuit, în vreme ce fragmente de plastic din acoperișul transparent căzeau printre crengi, pe stînci...

* * *

Am intrat în lift și tocmai deschisesem fermoarul magnetic al valizei, cînd Șoimu s-a strecurat înăuntru. Celula fotoelectrică a început să redeschidă ușile. Am izbit cu pumnul în butonul **Închidere**.

Băiatul s-a clătinat, s-a rezemat cu umerii de perete, apoi și-a recăpătat suflul și echilibrul.

– Hei, din elicopterul ăla ieșeau polițai!

– Fac pariu că-i conducea chiar Maud Hinkle.

Mi-am scos celălalt smoc de păr alb de pe tîmple. A intrat în valiză deasupra mănușilor din plastiderm (zbîrcite, cu vene albastre, groase, cu unghii lungi și roșii) care fuseseră mîinile Henriettei și stăteau acum pe mătasea rochiei ei.

Liftul s-a oprit la un etaj intermediar. Cînd ușa s-a deschis, chipul meu era pe jumătate cel al lui Honorable Clement. Cenușiu în cenușiu, purtînd pe chip o expresie nefericită, Șoimul s-a strecurat înăuntru. Înapoia lui, într-un pavilion amenajat în manieră orientală (și cu lumini mișcătoare pe tavan), lumea dansa. Arty a fost mai rapid decît mine la **Închidere**. După aceea, m-a privit ciudat.

Am suspinat și am continuat să-l jupuiesc pe Clement.

– Poliția e sus? a întrebat **Șoimul**.

– Așa se pare, Arty, i-am răspuns, coborîndu-mi manșetele pantalonilor. Cabina s-a clătinat. Pari la fel de agitat ca Alex, am adăugat.

Mi-am dezbrăcat haina și i-am întors mînecile pe dos, am scos plastronul alb cu papion negru și le-am îndesat în valiză; am îmbrăcat haina pe dos și am intrat în Howard Calvin Evingston. Howard (ca și Hank) era roșcovan (însă nu la fel de cîrlionțat).

Șoimul a ridicat din sprîncene cînd am scos de pe cap chelia lui Clement și mi-am scuturat părul.

– Am observat că nu mai ai lucrurile acelea prin buzunare.

– Oh, am avut grijă de ele, mi-a răpsuns supărat. Sînt în regulă.

– Arty, am rostit, coborînd-mi glasul la timbrul inspirator de încredere a lui Howard, bănuiam că poliția mă caută doar pe mine...

Șoimul a pufnit.

– Nu s-ar supăra dacă m-ar putea înhăța și pe mine.

Din colțul lui, Șoimu a întrebat:

– Ai oamenii tăi pe aici, nu, Arty?

– Și ce dacă?

– Există o cale de ieșire, mi-a șoptit Șoimu. Jacheta i se deschisese pe jumătate peste pieptul plin de cicatrici. Dacă Arty te ia cu el.

– O idee minunată, am conchis. Vrei cîteva miare pentru asta?

Ideea nu părea să-l amuze, pe **Șoimul**.

– Nu vreau nimic de la tine. S-a întors către Menestrel. Tu îmi poți da ceva, puștiule. Nu el. Nu eram pregătiți pentru Maud. Dacă vrei să-ți scot prietenul, trebuie să-mi faci un serviciu.

Băiatul părea zăpăcit.

Mi s-a părut că zăresc îngîmfare pe chipul lui Arty, dar de fapt era preocupare.

– Trebuie să umpli holul cu oameni, cît mai repede.

Am vrut să întreb de ce, dar pe atunci nu cunoșteam măsurile de asigurare ale lui Arty. Am vrut să întreb cum, dar podeaua s-a ridicat un pic în sus și ușile s-au deschis.

– Dacă n-o poți face, a șoptit **Șoimul**, niciunul dintre noi nu va ieși viu de aici. Niciunul!

Habar nu aveam ce avea de gînd să facă puștiul, însă cînd am vrut să-l urmez în hol, Șoimul m-a apucat de braț, șoptind:

– Stai aici, idiotule!

Am pășit înapoi. Arty era rezemat de **Deschidere**.

Șoimu a alergat spre piscină și s-a strecurat înăuntru.

A ajuns sub vasele care ardeau pe suporturi înalte de cîte patru metri și a început să se cațere.

– O să se rănească! a spus **Șoimul**.

– Mda, am făcut eu, dar nu cred că mi-a remarcat cinismul.

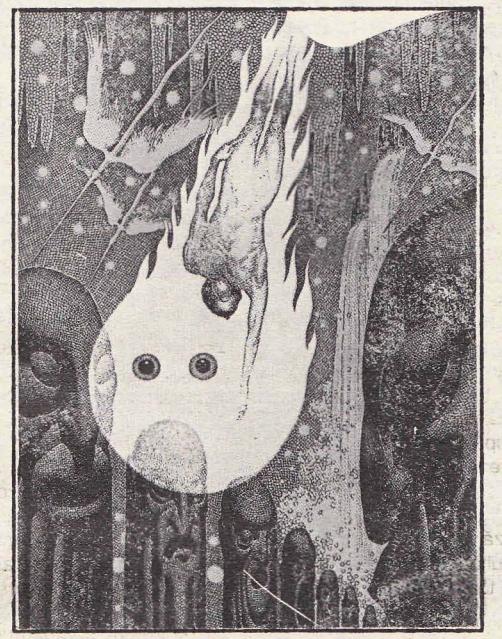

Șoimu s-a oprit sub discul de foc. Acolo, a făcut ceva cu mîinile. S-a auzit un **Clang!**. Ceva a căzut în apă. Focul a urmat, izbind bazinul cu un vuiet asurzitor.

O săgeată neagră cu un vîrf de foc: Șoimu plonjase.

Mi-am mușcat buzele în vreme ce a izbucnit alarma. Patru bărbați în uniforme traversau covorul albastru. Un alt grup care se îndrepta în direcție opusă zări flăcările și o femeie începu să țipe. Am expirat încetișor, gîndind-mă că podeaua, pereții și tavanul erau ignifuge. Totuși, nu puteam să nu văd infernul de douăzeci de metri pătrați.

Șoimu a apărut la suprafața bazinului în singurul loc necuprins de flăcări și s-a rostogolit pe covor, ținîndu-se de față. S-a rostogolit încă o dată. Apoi, s-a ridicat în picioare.

Un alt lift a scuipat în afară un grup de pasageri care au ofat și au exclamat. Pe ușă s-a năpustit o echipă cu materiale antiincendiare. Alarma continua să sune.

Șoimu s-a răsucit către oamenii din hol. Din pantaloni, apa i se scurgea pe covor. Pe obraji și în păr, flăcările lăsaseră picături arămii și de sînge.

Și-a proptit pumnii în șolduri, a respirat adînc și, în ciuda alarmei, a țipetelor și șoaptelor, a început să Cînte.

Doi oameni s-au aruncat înapoi în lifturi. Printr-o ușă au apărut alții. Peste o jumătate de minut, lifturile au revenit, fiecare cu cîte o duzină de pasageri. Mi-am dat seama că știrea unui Menestrel Cîntînd în hol se răspîndea în întreaga clădire.

Holul s-a umplut de flăcări. Flăcările pîlpîiau, echipa de intervenții nu le băgă în seamă, iar Șoimu, cu picioarele ușor depărtate, Cînta pe Marginea bazinului, Cînta despre un bar din Times Square, plin de hoți, morfinomani, scandalgii, bețivani, femei prea bătrîne pentru a-și mai vinde trupul, unde în aceeași seară, mai înainte izbucnise o încăierare și un bătrîn fusese omorît.

Arty mi-a atins mîneca.

– Ce...?

– Haide, a șoptit el.

Ușa liftului s-a închis înapoia noastră.

Ne-am strecurat printre ascultătorii atenți, oprindu-ne să privim, oprindu-ne să ascultăm. Nu puteam însă să-l ascult pe Șoimu. Mă gîndeam la sistemul de securitate al lui Arty.

Stînd înapoia unui cuplu în costume de baie, pe care nu-l deranja căldura, am decis că totul era foarte simplu. Arty voia doar să se piardă prin mulțime, de aceea îi ceruse Șoimului să-i facă rost de așa ceva.

Ca să ajungem la ușă, trebuia să trecem printr-un cordon de polițiști

despre care nu credeam să aibă de-a face cu incidentele din grădina de pe terasă; se adunaseră pur şi simplu să vadă focul şi rămăseseră pentru Cîntec. Arty l-a atins pe unul dintre ei pe umăr ca să poată trece:

– Scuzaţi, vă rog!

Poliţistul l-a privit, s-a uitat în jur, apoi s-a îndreptat spre noi cu braţele deschise. Un alt poliţist îl zărise însă; l-a apucat de braţ şi a clătinat uşor din cap. După aceea, amîndoi s-au întors ostentativ ca să privească Menestrelul. În vreme ce cutremurul din inimă mi s-a potolit, am hotărît că agenţii Şoimului, manevrînd şi deplasîndu-se prin holul arzînd, alcătuiau un complex de o asemenea fineţe şi precizie încît riscai să-ţi pierzi minţile pentru a-l înţelege.

Arty a deschis ultima uşă.

Am păşit în noapte, dincolo de aerul condiţionat.

Am coborît pe alee.

– Hei, Arty...?

– Ia-o pe acolo, a arătat el în josul străzii. Eu merg pe aici.

– Ăăă... ce-i acolo? am întrebat, privind în direcţia respectivă.

– Staţia de metrou Douăsprezece Turnuri. Uite ce-i, te-am scos de acolo. Crede-mă, în clipa de faţă eşti în siguranţă. Acum, du-te şi ia un tren spre un loc mai interesant. La revedere. Pleacă.

Şoimul şi-a înfundat mîinile în buzunare şi a pornit pe stradă.

Am plecat în direcţia opusă, ţinîndu-mă pe lîngă pereţi aşteptînd ca cineva să arunce o săgeată explozivă dintr-o maşină, sau să declanşeze o rază mortală.

Am ajuns la metrou.

Şi tot nu s-a întîmplat nimic.

AGATA a făcut loc MALAHITULUI:

TURMALINA:

BERIL (în luna căruia am împlinit douăzeci şi şase de ani):

PORFIR:

SAFIR (în luna aceea, am luat cele zece mii agonisite şi le-am investit în „Glacier", un palat al îngheţatei, perfect legal, pe Triton. Am avut un succes nebun: toate investiţiile s-au înapoiat cu cîştiguri de opt sute la sută, zău dacă vă mint. După alte două săptămîni, am pierdut jumătate din cîştiguri într-o serie de afaceri ilegale eşuate, şi am fost destul de amărît, dar „Glacier" continua cu succes. A sosit noul Cuvînt):

CINABRU:

TURCOAZ:

OCHIUL–TIGRULUI:

În sîrşit, Hector Calhom Eisenhower a muncit din greu şi s-a petrecut aceste trei luni învăţînd cum să devină un membru respectabil al părţii superioare a clasei mijlocii din lumea interlopă. Toate astea ar putea fi ele singure un roman. Finanţe; legi de corporaţii; închirieri de ajutoare... Brr! Însă complexităţile vieţii m-au intrigat dintotdeauna. Am trecut şi prin asta. Regula de bază rămîne aceeaşi: observă atent, imită precis.

GRANAT:

TOPAZ: (am şoptit acest cuvînt pe acoperişul staţiei intersatelit şi angajaţii au comis două crime. Şi ştiţi ceva? N-am simţit nimic):

TAAFIT:

Ne aropiem de sfîrşitul lui Taafit. Revenisem pe Triton pentru afacerile cu „Glacier". Era o dimineaţă strălucitoare şi plăcută; treburile mergeau strună. M-am hotărît să-mi iau după-amiaza liberă şi să merg să văd Torentele.

–... două sute treizeci de metri înălţime, anunţă ghidul şi toţi cei din jurul meu s-au rezemat de parapet şi au privit în sus, prin plasticul coridorului, spre stîncile de metan îngheţat înălţîndu-se sub strălucirea verde şi rece a lui Neptun.

– La cîţiva metri în josul pasarelei, doamnelor şi domnilor, puteţi zări prima imagine a Fîntînii Acestei Lumi, unde, acum peste un milion de ani, o forţă necunoscută, pe care ştiinţa nu o poate explica, a provocat lichefierea a şaizeci de kilometri pătraţi de metan îngheţat, în numai cîteva ore, timp îndeajuns pentru îngheţarea unui vîrtej de două ori mai adînc decît Marele Canion de pe Pămînt...

Lumea cobora în josul coridorului cînd am văzut-o zîmbind. Aveam părul negru, lins şi tenul măsliniu.

Mă simţeam extrem de sigur pe mine, aşa încît am rămas pe loc. Ba chiar am privit-o cum mergea. Ea însă a stricat totul, întorcîndu-se brusc:

– Ah, dar acesta nu e altul decît Hamlet Caliban Enobarbus!

Reflexe vechi mi-au cuplat încruntătura de confuzie cu zîmbetul indulgent. **Scuzaţi-mă, dar cred că este o eroare...** Nu, n-am spus aşa ceva.

– Maud, am exclamat, ai venit pînă aici ca să-mi spui că mi-a sosit timpul?

Purta veşminte nuanţate în albastru, iar pe umăr avea o broşă mare, fără îndoială din sticlă. Totuşi, privind spre ceilalţi turişti, mi-am dat seama că printre ei trecea mai neobservată decît mine.

– Nu, a răspuns ea. De fapt, sînt în vacanţă. Ca şi tine.

– Serios? Rămăsesem în urma grupului. Glumeşti.

– Serviciile Speciale ale Pămîntului, deşi cooperează cu Serviciile Speciale de pe celelalte lumi, nu au jurisdicţie oficială pe Triton. Şi, pentru că ai venit aici cu bani, iar creşterea veniturilor înregistrate s-a datorat lui „Glacier", Serviciile Speciale nu te urmăresc încă, deşi poliţia de pe Triton ar dori să te întrebe unele lucruri. Mi-a zîmbit: N-am apucat să merg la „Glacier". Ar fi grozav să pot povesti că am fost invitată acolo de unul dintre proprietari. Ce zici, putem bea un sirop?

Spirala Fîntînii Acestei Lumi strălucea grandioasă. Turiştii se holbau, iar ghidul îi dădea înainte cu date despre refracţie şi înclinare.

– Bănuiesc că n-ai încredere în mine, a continuat Maud.

Privirea mea îi dădea dreptate.

– Ai fost vreodată băgat în droguri? m-a întrebat brusc.

M-am încruntat.

– Vorbesc serios. Încerc să explic ceva... o frîntură de informaţie care ne-ar face la amîndoi viaţa mai uşoară.

– Periferic, i-am spus, Sînt sigur că în dosarele tale ai toate informaţiile.

– Vreme de cîţiva ani, reluă Maud, eu am fost mai mult decît periferică. Înainte de-a intra în Serviciile Speciale, am făcut parte din brigada Droguri. Douăzeci şi patru de ore pe zi ne ocupam de traficanţi şi de drogomani. Ca să-i prindem pe cei mari, trebuia să ni-i facem prieteni pe cei mici. Ca să punem laba pe barosani, trebuia să ne împrietenim cu cei mari. Aveam acelaşi program ca şi ei, vorbeam în jargonul lor, locuiam luni de zile pe aceeaşi stradă sau în aceeaşi clădire. Se rentorsese de la parapet, cedînd locul unui puşti: Pe cînd lucram la ei, am fost de două ori la dezintoxicare. Şi mă ţineam mult mai bine decît majoritatea.

– Şi ce-i cu asta?

– Doar atît. Datorită meseriilor pe care ni le-am ales, tu şi cu mine ne învîrtim acum în aceleaşi cercuri. O să rămîi surprins cînd o să afli cîte cunoştinţe comune avem. Să nu te mire cînd, într-o bună zi, o să ne ciocnim traversînd Sovereign Plaza în Bellona, pentru ca peste două săptămîni să cinăm la acelaşi restaurant în Lux, pe lapetus. Deşi cercurile în care ne învîrtim acoperă toate lumile, ele sînt **aceleaşi** şi nu chiar atît de mari.

– Haide. Nu-cred că glasul îmi suna prea fericit. Lasă-mă să-ţi ofer o îngheţată.

Am pornit spre ieşire.

– Ştii, a continuat Maud, dacă rămîi în afara atenţiei Serviciilor Speciale, aici sau pe Pămînt, venitul îţi va creşte în cele din urmă enorm, cu o pantă constantă. Pînă atunci s-ar putea să mai treacă nişte ani, dar este posibil. Deocamdată, nu există nici un motiv ca să fim duşmani. S-ar putea ca, într-o bună zi, să atingi punctul acela în care Serviciile Speciale îşi pierd interesul faţă de persoana ta. Bineînţeles, o să ne mai vedem, o să ne mai ciocnim unul de celălalt. O grămadă din informaţiile noastre provin de la cei de sus. Putem să te ajutăm şi noi, să ştii.

– Povesteşti din nou holograme?

A înălţat din umeri. Avea un chip de strigoi sub lumina palidă. Cînd am intrat în oraş, mi-a spus:

– Ah, recent m-am întîlnit cu doi prieteni de-ai tăi: Lewis şi Ann.

– Menestrelii?

A încuviinţat din cap.

– De fapt, nu-i cunosc atît de bine.

– Păreau să ştie multe despre tine. Poate de la celălalt Menestrel, Şoimu.

– Aha, am făcut eu. Au spus ceva despre el?

– Am citit acum două luni că s-a refăcut. De atunci, nimic.

– Cam asta ştiam şi eu.

– Singura dată cînd l-am văzut, a adăugat Maud, a fost atunci cînd l-am scos. Arty şi cu mine ieşisem din hol înainte ca Şoimu să fi terminat. A doua zi, am aflat din benzile de ştiri că, după ce terminase Cîntecul, îşi scosese jacheta şi pantalonii şi se aruncase înapoi în bazin.

Echipa de pompieri înviase brusc; lumea începuse să se agite şi să zbiere; fusese salvat, şaptezeci la sută din corp acoperit de arsuri de gradul doi şi trei. Mă străduiam din răsputeri să nu mă gîndesc la asta.

– Tu l-ai scos?

– Da. Eram în elicopterul care a aterizat pe acoperiş. M-am gîndit că o să te bucuri să mă vezi.

– Îmhî, am mormăit. Cum de-ai ajuns acolo, să-l scoţi?

– După ce aţi plecat, oamenii lui Arty au izbutit să oprească lifturile la etajul şaptezeci şi unu, aşa că am ajuns în hol prea tîrziu. Atunci a încercat Şoimu să...

– Totuşi, tu eşti cea care l-a salvat?

– Pompierii nu mai văzuseră de doisprezece ani un incendiu. Cred că nu ştiau nici să-şi folosească echipamentul. Mi-am pus băieţii să umple bazinul cu spumă, apoi am intrat şi l-am tras...

– Ihmhî,, am repetat. Mă căznisem din greu, aproape că izbutisem, în ultimele unsprezece luni. Nu fusesem acolo atunci cînd se întîmplase. Nu era treaba mea.

– Credeam că o să obţinem de la el vreo indicaţie referitoare la tine, a continuat Maud. Însă cînd l-am scos pe margine era leşinat, numai sînge şi...

– Trebuia să fi ştiut că Serviciile Speciale folosesc şi Menestreli, am spus. Toţi o fac. Cuvîntul se schimbă astăzi, nu-i aşa? Lewis şi Ann nu ţi l-au spus pe cel nou?

– I-am întîlnit ieri, şi oricum pînă la schimbarea Cuvîntului mai sînt opt ore. Tot nu mi l-ar fi spus. M-a privit şi s-a încruntat: Vorbesc serios.

– Hai să luăm cîte un sirop, i-am zis eu. O să flecărim şi o să ne ascultăm reciproc, cu atenţie, în timp ce o să afişăm un aer de nonşalanţă; tu o să încerci să culegi informaţii care să te ajute să mă prinzi, iar eu o să fiu atent dacă scapi lucruri care mi-ar uşura evitarea întîlnirilor cu tine.

– Exact, a încuviinţat ea.

– Apropo, atunci, în bar, de ce ai venit la mine?

Ochi de gheaţă.

– Ţi-am spus: pur şi simplu pentru că ne învîrtim în aceleaşi cercuri. Întîmplător, am fost în acelaşi bar, în aceeaşi seară.

– Bănuiesc că ăsta este unul dintre lucrurile pe care nu trebuie să le pricep, nu?

În mod evident, zîmbetul ei era ambiguu. Nu am mai insistat.

* * *

A fost o după-amiază plicticoasă. N-aş putea repeta o singură frază din noianul de prostii schimbate peste munţii de frişcă, îngheţată şi fructe glasate. Amîndoi am cheltuit o grămadă de energie, căutînd să păstrăm aparenţa unor oameni amuzaţi. Nu cred că am reuşit să aflăm ceva important; de fapt nici nu s-a vorbit ceva de genul ăsta.

În cele din urmă, a plecat. Am mai clocit nişte gînduri la masă.

Şeful de sală al „Glacierului" m-a chemat în bucătărie, ca să mă întrebe despre o încărcătură de lapte („Glacier" îşi face singur toată îngheţata) de care mă învîrtisem în cursul ultimei călătorii pe Pămînt (uluitor ce puţin au progresat în ultimii zece ani fermele de lapte; a fost întristător de uşor să jefuiesc amărîtul ăla de Vermonter); flecăream despre Imperiul Îngheţatei, sub luminile albe şi lîngă căzile mari din plastic, căutînd să mă lămuresc; n-am reuşit cîtuşi de puţin.

Către seară, cînd a început să sosească lumea, cînd moogul cînta şi pereţii din cristal străluceau, iar trupa de dansatoare – o achiziţie recentă – fusese linguşită să înceapă spectacolul (în timpul transportului se rătăciseră nişte seturi de costume (sau fuseseră şterpelite, dar nu aveam de gînd să le spun asta)), plimbîndu-mă printre mese, am prins eu personal o vagaboandă micuţă, în mod limpede ameţită de morfină, încercînd să şutească un portofel – am apucat-o de mînă şi am dus-o spre uşă, încetişor, încetişor, pe cînd ea mă privea cu cohii dilataţi iar păgubaşul habar nu avea – dansatoarele hotărîseră că, ce dracu, erau grozav de reuşite, toţi erau în al nouălea cer, iar eu mă simţeam al naibii de prost.

Am ieşit afară, m-am aşezat pe treptele late şi am înjurat de fiecare dată cînd trebuia să mă dau la o parte din calea celor care intrau sau ieşeau. Pe la a şaptezeci şi cincea înjurătură, individul respectiv s-a oprit şi m-a privit.

– M-am gîndit că, dacă mă obosesc căutîndu-te, te pot găsi!

Am privit mîna de pe umărul meu şi am urmărit-o în sus, spre un pulover negru, pe gît, deasupra căruia rînjea o ţeastă rasă.

– Arty, am exclamat, ce...?

A continuat să mă bată pe umăr, rîzînd.

– N-ai să mă crezi cît timp am pierdut ca să fac rost de o fotografie de-a ta, măi băiete. A trebuit să mituiesc un membru al Serviciilor Speciale de pe Triton.

Şoimul s-a aşezat lîngă mine, punîndu-şi mîna pe genunchiul meu.

– Locul ăsta pe care-l ai este grozav. Îmi place foarte mult. Totuşi, nu suficient ca să-ţi fac o ofertă pentru el. Deşi, ai învăţat repede. Sînt convins că înveţi repede. O să ajung să fiu mîndru că pot spune că datorită mie ai dat prima ta mare lovitură. Şi-a retras mîna. Dacă vrei să intri în chestiile cu adevărat mari, trebuie să ai cel puţin un picior înfipt solid de partea legii. Ideea este că trebuie să te faci indispensabil oamenilor cinstiţi; odată ce a reuşit, un escroc bun are cheile tuturor tezaurelor din sistem. Deşi, nu-ţi spun noutăţi.

– Arty, i-am spus, crezi că putem fi văzuţi împreună, aici...?

Şoimul şi-a studiat unghiile cu o atenţie deosebită.

– Nu ne poate fotografia nimeni. De jur împrejur sînt oameni de ai mei. Fără o gardă bună, nu ies niciodată în public. Am auzit că te-ai ocupat şi tu de afaceri cu gărzi şi paznici. O idee bună Foarte bună. Îmi place cum te descurci.

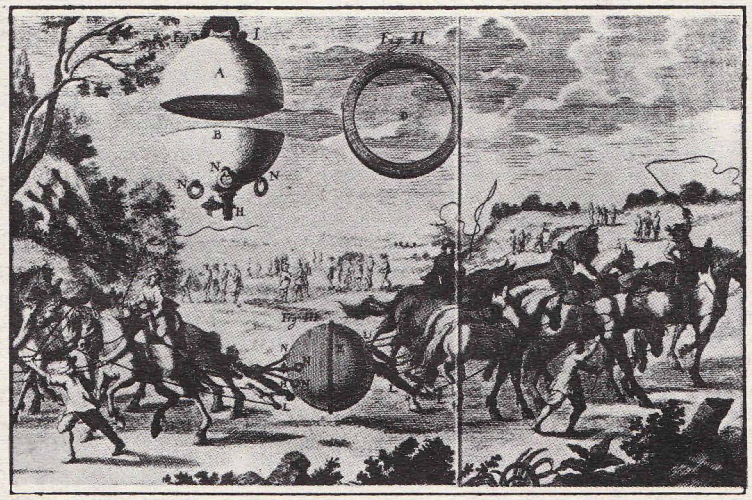

– Mulţumesc, Arty, nu mă simt prea grozav în seara asta. Am ieşit afară ca să iau nişte aer...

A fluturat din mînă.

– Fii fără grijă, nu mai stau. Ai dreptate. Nu trebuie să fim văzuţi. Treceam pe aici şi am vrut să-ţi spun salut. Doar atît. S-a ridicat. Asta-i tot.

A început să coboare treptele.

– Arty?

S-a întors.

– În curînd o să revii şi atunci o să doreşti să cumperi partea mea din „Glacier", pentru că a ajuns prea mare; iar eu n-o să vreau să ţi-o vînd, deoarece o să cred că sînt suficient de puternic ca să te pot înfrunta. Aşa încît, o vreme, vom fi inamici. Tu o să încerci să mă omori. Eu o să încerc să te omor.

Pe chipul lui, mai întîi încruntătura confuziei, apoi zîmbetul indulgent.

– Văd că aplici teoria informaţiei holograme. E bine. Foarte bine. E singura cale prin care poţi s-o întreci pe Maud. Asigură-te că toate informaţiile pe care le posezi acoperă situaţia respectivă. E singura cale prin care poţi să mă întreci şi pe mine. A zîmbit, a vrut să se întoarcă, apoi şi-a amintit de altceva. Dacă te vei putea lupta cu mine suficient de multă vreme, în acelaşi timp continuînd să urci, vom ajunge în cele din urmă în punctul în care o să ne dăm seama că este mai bine să lucrăm împreună. Dacă o să se poată, vom fi din nou prieteni. Într-o bună zi. Să fii atent.. Şi aşteaptă.

– Mulţumesc că mi-ai spus.

Şoimul şi-a privit ceasul.

– Bun. La revedere.

Am crezut că, în sfîrşit, avea să plece. El însă a privit din nou în sus.

– Ştii Cuvîntul, cel nou?

– Ai dreptate, am spus. Se schimbă la noapte. Care este?

Şoimul a aşteptat pînă cînd s-au îndepărtat cei care coborau treptele. După aceea, a privit în jur, s-a aplecat înainte, cu palmele făcute pîlnie la gură, şi a şoptit:

– Pirită. Tocmai l-am aflat de la un tip care îl ştie direct de la Colette (unul din cei trei Menestreli de pe Triton).

Apoi s-a întors, a coborît treptele şi a dispărut în mulţime.

* * *

Am rămas acolo, meditînd la anul care trecea, pînă cînd a trebuit să mă ridic şi să mă plimb. Plimbarea a completat starea mea depresivă cu ritmul paranoicului. Pe cînd mă întorceam, dezvoltasem deja în minte planul unui complot: Şoimul urzea să mă aducă în situaţia ca, fiind încolţit într-o fundătură, atunci cînd aveam să strig „Pirită!" pentru ajutor, acela să nu fie cîtuşi de puţin Cuvîntul, ci parola de identificare pentru bărbatul purtînd mănuşi întunecate şi pistol (grenada) cu gaz.

Pe colţ era o cafenea. În lumina vitrinei, pe trotuar se adunase un grup de vagabonzi (á la Triton: lanţuri la încheieturi, tatuaje pe obraji şi cizme cu tocuri înalte). Printre ei era şi drogomana pe care o dădusem afară din „Glacier".

Mînat de un impuls, m-am apropiat de ea.

– Hei?

M-a privit cu ochi largi de sub părul învolburat.

– Ai aflat Cuvîntul cel nou?

Şi-a frecat nasul deja roşu.

– Pirită, mi-a răspuns. L-am aflat acum o oră.

– Cine ţi l-a spus?

A căzut pe gînduri.

– Un tip care zicea că-l ştie de la un gagiu care a venit astă seară de la New York, unde i l-a spus un Menestrel, Şoimu.

Cei trei vagabonzi de lîngă mine căutau să nu mă privească. Cei mai îndepărtaţi nu se jenau.

– Aha, am făcut. Aha. Mulţumesc.

PIRITĂ. La un anumit nivel, în meseria mea, paranoia devine o boală profesională. Cel puţin, eram sigur că Arty (şi Maud) suferea din pricina ei, ca şi mine.

* * *

La „Glacier" luminile erau stinse. Atunci mi-am amintit şi am urcat scările în fugă.

Uşa era însă încuiată. Am bătut în ea de cîteva ori, dar plecaseră acasă cu toţii. Iar lucrul cel mai rău era faptul că le puteam zări pe tejgheaua garderobei, sub lumina portocalie a becului. Probabil că şeful de sală le pusese acolo, gîndindu-se că aveam să mă întorc înainte de închidere. A doua zi, la amiază, Ho Chi Eng trebuia să-şi ridice biletul rezervat în apartamentul Marigold de pe nava Interplanetară Lebăda de Platină, care decola spre Bellona la ora unu treizeci. Iar acolo, înapoia uşilor de sticlă de la „Glacier", se găseau peruca şi pleoapele care aveau să-i facă ochii oblici domnului Eng.

Mai întîi, m-am gîndit să sparg un geam. Soluţia mai practică era însă de a-l ruga pe recepţionerul de la hotel să mă scoale la ora nouă, ca să vin împreună cu îngrijitorul. M-am întors şi am început să cobor treptele; atunci gîndul m-a izbit şi m-a întristat, aşa încît am clipit şi am zîmbit din reflex: era la fel de bine să le las acolo pînă dimineaţă, deoarece, oricum, acolo nu era nimic care să nu-mi aparţină.

Traducere de M. D. PAVELESCU

Unul dintre cei mai controversaţi autori şi critici ai genului; a predat, începînd din 1975, la mai multe universităţi, iar din 1988 este profesor de literatură comparată la *University of Massachusetts*. Este produsul unei mixturi culturale de tip *background* : este negru, s-a născut (1942) şi a crescut în Harlem, New York, şi a fost de mic familiarizat cu *ghetto*-ul negru; dar tatăl lui - un bogat antreprenor de pompe funebre a ştiut să asigure familiei un nivel de trai mult deasupra celui al clasei de mijloc. SRD a fost educat la prestigiosul *Bronx High School of Science*. Acest dublu *background* este evident în scrierile sale.

A început în tromba, fiind considerat din start ca unul dintre cei mai promiţători tineri autori. În mod neobişnuit a debutat cu un roman, publicat la 20 de ani: "THE JEWELS OF APTOR" (1962) care a fost urmat de trilogia "THE FALL OF THE TOWERS" compusă din: "CAPTIVES OF THE FLAME" (1963, apărut în engleză sub denumirea de "OUT OF THE DEAD CITY" - 1968), "THE TOWERS OF TORON" (1964) şi "CITY OF TOUSAND SUNS" (1965), toate reunite în "THE FALL OF THE TOWERS" (toate textele fiind revizuite în 1970). Din aceeaşi perioadă datează şi romanul "THE BALLAD OF BETA- 2" (1965).

Aceste romane de început conţin în mod invariabil o căutare sau o formă de călătorie fantastică (nu chiar la modul la care o vedea Jules Verne). Apare deasemeni marea preocupare a lui SRD pentru mitologie sub forma unei aluzii metaforice la existenţa miturilor sau ca o investigaţie a modului lor de formare; acestea se situează în centrul romanului "THE BALLAD OF BETA-2" în care un student la antropologie cercetează împrejurările apariţiei unui cîntec popular generat de o cultură primitivă terestră care a pornit în spaţiu cu o flotă în perioada navelor spaţiale. Acest roman pune accentul în primul rînd pe probleme de comunicare şi lingvistică, probleme ce vor deveni centrale în opera ulterioară a lui SRD. "THE FALL OF TOWERS" este un roman la fel de axat pe speculaţiile culturale, fiind în fond o melodramatică poveste de război peste care se suprapun mutaţii, computere nebune şi o inteligenţă cosmică rău-voitoare.

În 1966 SRD a publicat alte două romane: "EMPIRE SUN" şi "BABEL-17". Ambele, în special cel de-al doilea care a cîştigat şi un Nebula, evidenţiază ridicatul nivel al sofisticării narative atins de autor. "BABEL-17" ilustrează o viitoare societate galactică în care se pare că posturile de radio încep să recepţioneze transmisii extraterestre. Temă clasică la care trebuie alipite cele ale sabotajului şi invaziei extraterestre. Cea mai mare parte a romanului se fundamentează pe probleme de limbaj. SRD crede că percepţia realităţii e influenţată puternic de propriul nostru limbaj; inventarea diferitelor societăţi prezente în acest roman - mai intens şi mai imaginativ decît precedentele - se bazează pe termeni împrumutaţi din logică şi lingvistică.

Începînd cu 1967 începe să publice şi povestiri. Algis BUDRYS îl denumeşte *"cel mai mare scriitor de science fiction al lumii"* . SRD a fost inclus de obicei în "plutonul avansat" al exponenţilor curentului new wave ce populariza speculaţia culturală epatantă, ştiinţele *soft;* psihologia şi mitologia erau opuse *hard sf*-ului . Povestirea "AYE, AND GOMORRAH..." (1969, JSF nr.44) a obţinut un Nebula, iar nuveleta "TIME CONSIDERED AS A HELIX OF SEMI-PRECIOUS STONES" (1969, pe care aţi puput-o citi începînd cu numărul 45 al JSF): Hugo şi Nebula. Ambele, alături de "BABEL-17" şi "EINSTEIN INTERSECTION"- alt roman cîştigător al premiului Nebula - au fost reunite în antologia "THE COMPLETE NEBULA AWARD-WINING FICTION".

Se afirmă că "THE EINSTEIN INTERSECTION" (1967) este cel mai reuşit roman al său, alături de "NOVA" (1968) şi de nuvela "THE STAR PIT" (1967) care face parte din cuprinsul primei sale antologii de proză scurtă "DRIFTGLASS" (1971) în care sînt adunate mai multe *short-stories* din aceeaşi perioadă. "THE EINSTEIN INTERSECTION" este un roman extraordinar de condensat şi de dens fiind împînzit de aluzii şi imagini culturale. Pămîntul şi-a pierdut oamenii (cum, nu se specifică), iar formele corporale au fost împrumutate de o rasă de extratereştri care, aşteptînd să facă coerent sensul artefactelor umane, îşi amestecă viţele cu tradiţiile pămîntene. Avataruri ale lui Ringo Star, Billy the Kid şi Isus Cristos apar în decursul romanului; eroul, un muzician negru, este un amestec de Orfeu şi Tezeu. Cartea este un adevărat tur de forţă - şi de decriptare pentru cititori - de la încercarea protagoniştilor de a transfera cititorilor sensul vieţilor lor transformate.

"NOVA" a rezultat din combinarea a legendei lui Prometeu cu cea a lui Grail; ceea ce generează o *space-opera* extraordinar de inventivă centrată pe acelaşi motiv al căutării amintit mai sus; focul zeilor, inima înflăcărată a lui Grail se transformă în viziunea lui SRD în nucleul unei nove pe punctul de a exploda. Pasaje de un nivel retoric alternează cu *slang* relaxat şi argou. Distribuţia romanului conţine protagonistul caracteristic lui SRD: criminalul/proscrisul/muzicianul/artistul a cărui genealogie literară merge pînă la Francois Villon. Diversele forme ale behaviorismului uman, multe din ele considerate ca fiind antisociale în societatea americană a epocii în care a apărut romanul, par fireşti în circumstanţele create de autor. "THE STAR PIT" e o nuvelă la fel de sofisticată din punctul de vedere al structurii; nucleul fiind imaginea unei colonii-enclavă/cuşcă/capcană/microecologie şi a evadării cu inerentele mutilări emoţionale şi psihice.

Următorul roman al lui SRD - ne-sf -, cu elemente de fantastic, a fost pornograficul "THE TIDES OF LUST" (1973), dar titlul nu-i aparţine autorului. (Un al doilea roman pornografic, "HOGG", rămîne nepublicat). În această perioadă, jumătatea anilor '70, s-a încetăţenit informaţia despre bisexualismul lui SRD. Mult mai multe aspecte ale relaţiei dintre SRD şi sf apar în "THE MOTION OF LIGHT IN WATER: SEX AND SCIENCE FICTION WRITING IN THE EAST VILLAGE" (1957-1965; apărută-împreună cu "THE COLUMN AT THE MARKETS S EDGE" - în 1990 în Anglia) care a obţinut premiul Hugo pentru Best Non-Fiction.

Au urmat alte două romane: "DHALGREN" (1975) şi "TRITON" (1976). După şase ani în care SRD a publicat foarte puţin sf, a apărut foarte controversatul "DHALGREN" care este foarte voluminos, iar criticii îl socotesc sec şi scris cu o auto-indulgenţă extrem de periculoasă, lipsindu-i vechea economie a efectelor. A devenit un *best seller,* totuşi, iar unii critici l-au socotit cea mai ambiţioasă reuşită dintre lucrările perioadei respective. Eroul, un tînăr oarecare, Puştiul, ajunge într-un oraş anarhic şi foarte violent de pe Bellona unde ordinea nu mai există, dar viitorul apropiat al Americii aparent este normal dacă se face abstracţie de cele două lune de pe cer. Aici soseşte un artist care încearcă şi se luptă să scrie o carte înainte de a părăsi oraşul, carte ce pare să fie chiar "DHALGREN". Fraza de început o completează pe cea finală şi închide un ciclu. "DHALGREN" este în primul rînd o carte despre posibilităţile şi problemele unei culturi tinere, iar pe de altă parte despre ce înseamnă să fii scriitor. "TRITON" este mult mai tradiţionalist structurată, dar pe alocuri mult mai complexă. Sînt prezentate o serie de societăţi viitoare diferenţiate mai ales pe coordonate sexuale; personajul principal care începe prin a se manifesta extrem de intensiv, în cel mai tradiţionalist stil de *macho,* în cele din urmă alege să devină femeie, dar rămîne alienat. *Triton* (luna lui Neptun) posedă o *"heterotropie ambiguă"* cu o uluitoare varietate a stilurilor de viaţă disponibile. Cartea pune foarte multe probleme interesante despre sexualitate şi libertatea alegerii.

SRD a mai publicat apoi un singur roman: "STARS IN MY POCKET LIKE GRAINS OF SANDS" (1984) şi patru cărţi din seria "NEVERYON" - o mascaradă *fantasy* de tipul *sword-and-sorcery:* "TALES OF NEVERYON" (1979; culegere de povestiri cu legătură între ele); "NEVERYONA" (1983; idem); "FLIGHT FROM NEVERYON" (1985; idem) şi "THE BRIDGE OF LOST DESIRE" (1987; idem, revăzută pentru apariţia în Anglia sub numele "RETURN TO NEVERYON"-1989). "STARS IN MY POCKET..." , primul volum dintr-un proiectat diptic, este o lucrare exotică despre o civilizaţie galactică. O naraţiune complexă despre natura arbitrară sau deterministă a speranţelor noastre ce utilizează diferite forme ale degradării consimţite pentru a o sublinia; probabil că este cea mai importantă lucrare a lui SRD din anii '80. Tetralogia "NEVERYON" adoptă o strategie culturală asemănătoare - construind şi jucînd, în acelaşi timp, cu şi împotriva aşteptărilor cititorului. Multe dintre ideile explorate în aceste cărţi, de la erotic la economic, conceptul sclaviei apare împreună cu ideea că zgarda sclavilor era primul simbol cu conotaţii erotice; ultimul volum face referinţe foarte clare la SIDA.

În timpul hiatusului de şase ani (începînd din 1969), SRD a început să acorde mai multă atenţie celor din jurul său. Multe dintre scrierile sale critice şi semiotice au fost adunate în patru volume: "THE JEWEL-HINGED JAW: NOTES ON THE LANGUAGE OF SCIENCE FICTION" (1977), "THE AMERICAN SHORE: MEDITATIONS ON A TALE OF SCINCE FICTION BY THOMAS M. DISH-ANGOULEME"(1978), "STARBOARD WINE: MORE NOTES ON THE LANGUAGE OF SCIENCE FICTION" (1984) şi "THE STRAITS OF MESSINA" (1989). Criticismul lui Delany este în acelaşi timp structuralist şi - în mare măsură - postmodernist. SRD spunea în discursul rostit după decernarea, în 1985, a PILGRIM AWARD pentru excelenţă în critica sf : *"Trebuie să învăţaţi să citiţi science fiction-ul din science fiction."* A doua dintre cele patru cărţi este o analiză a structurii şi imagisticii unei *short-story:* "ANGOULEME" (1971) de Thomas M. Dish. "THE STRAITS OF MESSINA" e o culegere de articole a lui SRD care fuseseră publicate sub numele K. Leslie Steiner, pseudonim utilizat de scriitor atunci cînd scria despre propriile sale lucrări. Prima şi a treia dintre cărţi, eseurile despre limbajul *sf*-ului, sînt socotite de obicei ca fiind cele mai interesante. O a cincea carte de critică, "WAGNER, ARTAUD: A PLAY OF 19TH AND 20TH CENTURY CRITICAL FICTIONS" (1988), nu se referă decît tangenţial la sf.

Împreună cu Marilyn HACKER (soţia lui, poet, l-a ajutat printre altele şi la realizarea celebrului "BABEL-17"), SRD a editat o foarte originală serie de antologii: **QUARK,** ce promova termenul de "*speculative fiction*" în locul consacratului **science fiction,** şi epatanta scriere experimentalistă. Au apărut patru volume între 1970-1971.

Traducere Ionuţ Bănuţă